

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Závěrečná evaluační zpráva

**Ex-post evaluace realizace strategie komunitně vedeného místního rozvoje
MAS Litomyšlsko v programovém období 2014 – 2020**

Datum schválení první verze

Verze 1.1, datum zpracování aktuální verze 8. 7. 2025

Obsah

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS.....	7
2. Vyhodnocení doporučení (opatření).....	8
Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD.....	8
Jméno.....	8
Funkce/Pozice (např. pracovník MAS, člen orgánu MAS, ostatní).....	8
Hodnocené procesy.....	9
Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření a doporučení.....	10
Oblast B – Relevance SCLLD.....	27
EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?.....	52
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	52
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	53
EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?.....	53
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	53
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	54
Vyhodnocení implementace doporučení.....	54
EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?.....	54
Zdroj dat/informací.....	54
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	54
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	55
Odpovědi na evaluační podotázky.....	55
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	56
EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?.....	57
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	57
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	57
Odpovědi na evaluační podotázky.....	57
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	58
Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD.....	59
EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?.....	60
Zdroje dat/informací.....	60
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	60
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	61
Odpovědi na evaluační podotázky.....	62
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	62

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?.....	63
Zdroje dat/informací.....	65
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	65
3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy.....	66
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	75
Odpovědi na evaluační podotázky.....	75
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	76
C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?.....	76
Zdroje dat/informací.....	76
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	76
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	77
Odpovědi na evaluační podotázky.....	77
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	78
C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?.....	79
Zdroje dat/informací.....	79
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	79
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	80
Odpovědi na evaluační podotázky.....	81
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	83
C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?.....	83
Zdroje dat/informací.....	83
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	83
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	83
Odpovědi na evaluační podotázky.....	84
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	85
C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?.....	86
Zdroje dat/informací.....	86
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	86
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	87
Odpovědi na evaluační podotázky.....	87
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	89
C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?.....	90
Zdroje dat/informací.....	90
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	90
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	90
Odpovědi na evaluační podotázky.....	93

Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	93
C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?.....	94
Zdroje dat/informací.....	94
Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat.....	94
Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci.....	94
Odpovědi na evaluační podotázky.....	95
Odpověď na evaluační otázku, doporučení.....	97
Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024).....	98
3.1 Evaluační postup.....	100
3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace.....	101

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS.....	8
Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev.....	10
Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí.....	16
Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů.....	19
Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost.....	24
Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2 – NEPOVINNÉ HODNOCENÍ.....	26
Tabulka 7 – Znázornění intervenční logiky Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD.....	29
Tabulka 8 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Litomyšlsko.....	47
Tabulka 9 Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP.....	48
Tabulka 10 Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV.....	51
Tabulka 11 Přehled projektů pro ex-post evaluaci.....	63
Tabulka 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace.....	66
Tabulka 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace.....	70
Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Litomyšlsko.....	101

Seznam zkratk

APP	- Analýza problémů a potřeb
CZV	- Celkové způsobilé výdaje
ČR	- Česká republika
ČSÚ	- Český statistický úřad
EO	- Evaluační otázka
EU	- Evropská unie
EZFRV	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FNaP	- Formální náležitosti a přijatelnost
IROP	- Integrovaný regionální operační program
Isg	- integrovaná strategie
MAP	- místní akční plán
MAS	- Místní akční skupina
MMR–ORP	- Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor regionální politiky
MPIN	- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020
NS MAS ČR	- Národní síť Místních akčních skupin ČR
OPZ	- Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	- Operační program Životní prostředí
PR	- Programový rámec
PRV	- Program rozvoje venkova
ŘO	- Řídící orgán
SCLLD	- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
VH	- Věcné hodnocení
ZoZ	- Závěrečné ověření způsobilosti
ŽoD	- Žádost o dotaci
ŽoPI	- Žádost o platbu

1. Cíle ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS

Cílem ex-post evaluace realizace SCLLD MAS Litomyšlsko je provedení hodnocení realizace integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje na úrovni nositele, tj. MAS Litomyšlsko, v programovém období 2014–2020. Hodnotitel (evaluátor) provádí evaluaci na základě [Zadání](#) vydaného MMR-ORP.

MAS Litomyšlsko provádí ex-post hodnocení s využitím předepsaných metod a postupů a při dodržení minimálního stanoveného rozsahu šetření:

1. **V Oblasti A** provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace (tj. v Evaluační zprávě);**
2. **V Oblasti B:**
 - a. Provádí **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá vybrané evaluační otázky a jejich evaluační podotázky;**
3. **V Oblasti C:**
 - a. Provádí MAS **vyhodnocení implementace opatření a doporučení, která si stanovila v rámci mid-term evaluace**
 - b. **provádí závěrečné vyhodnocení, tj. zodpovídá evaluační otázky a jejich evaluační podotázky.**

Cíli ex-post evaluace realizace SCLLD na úrovni MAS je:

1. poskytnout jasné argumenty pro další pokračování integrovaného nástroje, respektive komunitně vedeného místního rozvoje, respektive metody LEADER v programovém období 2028+ na úrovni MAS,
2. zhodnotit relevanci nastavení (zacílení) Programových rámců SCLLD v období 2014 - 2020,
3. zhodnotit účinnost opatření navržených v Evaluační zprávě v oblasti nastavení činností a procesů realizovaných MAS Litomyšlsko v souvislosti s implementací SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
4. zhodnotit celkový pokrok v plnění cílů SCLLD v programovém období 2014 - 2020,
5. identifikovat a popsat výsledky intervencí realizovaných v rámci SCLLD v programovém období 2014 - 2020 v území MAS Litomyšlsko,
6. zhodnotit a prokázat příspěvek SCLLD v programovém období 2014 – 2020 ke vzniku přidané hodnoty v území MAS Litomyšlsko.

2. Vyhodnocení doporučení (opatření)

Oblast A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni nositele SCLLD

MAS Litomyšlsko provedla evaluaci interních procesů a postupů implementace SCLLD na úrovni MAS vyplněním sebeevaluačních tabulek **v rámci mid-term evaluace SCLLD k 31. 12. 2018.**

V rámci ex-post evaluace SCLLD MAS popisuje způsob implementace a vyhodnocuje účinky implementace opatření a doporučení, která stanovila v Evaluační zprávě (mid-term evaluaci). MAS provádí hodnocení formou rozšířených sebeevaluačních tabulek dle vzoru následovně:

1. do sebeevaluačních tabulek MAS přebírá závěry z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a v rámci ex-post evaluace vypracovává údaje ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření**;
2. pod tabulkami s hodnocením jednotlivých procesů zpracovává Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k jednotlivým procesům, která byla taktéž převzata z Evaluační zprávy (mid-term evaluace).

MAS ex-post hodnocení v Oblasti A vypracovává na základě **svých znalostí a zkušeností z realizace SCLLD 2014 - 2020**. Na ex-post hodnocení Oblasti A, respektive vyhodnocení opatření/doporučení z Evaluační zprávy (mid-term evaluace), se v MAS Litomyšlsko podíleli pracovníci MAS/členové orgánů MAS/ostatní, uvedení v tabulce č. 1.

Tabulka 1 – Přehled osob zapojených do ex-post evaluace v Oblasti A – Interní procesy a postupy implementace SCLLD na úrovni MAS

Jméno	Funkce/Pozice (např. pracovník MAS, člen orgánu MAS, ostatní)
Petr Vomáčka	pracovník MAS
Anna Ludvíčková	pracovník MAS
Jana Kolářová	Pracovník MAS
Radka Šinkorová	pracovník MAS

MAS Litomyšlsko **realizovala** dodatečné hodnocení vybraných procesů v Oblasti A. Vyhodnocení procesů v Oblasti A realizované v rámci ex-post evaluace jsou uvedena **modrým písmem**.

Účelem ex-post hodnocení v Oblasti A je pomocí zralé úvahy identifikovat způsoby implementace opatření/doporučení navržených v rámci mid-term evaluace a vyhodnotit jejich dopad na implementaci SCLLD v programovém období 2014 – 2020.

Při hodnocení v Oblasti A využívá MAS Litomyšlsko zejména následující zdroje dat a informací / metody:

- Evaluační zpráva (mid-term evaluace) – Oblast A,
- analýzy obsahu příslušných interních dokumentů¹ a záznamů² MAS (např. Implementační část SCLLD, interní postupy MAS ve vztahu k implementaci jednotlivých Programových rámců, seznamy žadatelů, záznamy z hodnocení a výběru projektů, analýza rizik – zejména rizika finanční a organizační atp.),
- závěry kontrol ze strany příslušných řídicích orgánů (např. protokol o kontrole³)
- analýzy dat a informací z MS2014+ (ve vztahu k výzvám MAS, hodnocení MAS atd.),
- brainstorming/skupinová diskuse pracovníků/členů orgánů MAS.

Hodnocené procesy

MAS Litomyšlsko provedla vyhodnocení procesů, respektive vyhodnocení opatření/doporučení u následujících procesů probíhajících na MAS:

1. **Proces: Příprava výzev**
2. **Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí**
3. **Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů**
4. **Proces: Animační činnost (animace a komunikace)**
5. **Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2**

MAS Litomyšlsko převzala do Závěrečné evaluační zprávy zjištění z Evaluační zprávy (mid-term evaluace) a zpracovala vyhodnocení implementace jednotlivých doporučení/opatření ve sloupci **Způsob a vyhodnocení implementace opatření** a v části **Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení**.

¹ Dokument – předepisuje určité postupy (tj. např. Interní postupy MAS pro IROP apod.).

² Záznam – poskytuje důkaz o tom, že postupy jsou realizovány v souladu s dokumenty (tj. záznam je např. zápis z jednání výběrového orgánu, prezenční listina atp.).

³ Podle ustanovení § 8a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále také „ZFK“), k veřejnosprávní kontrole delegovaných činností u místní akční skupiny v rámci Integrovaného regionálního operačního programu

Sebehodnocení jednotlivých procesů a činností – revize závěrů z mid-term evaluace a vyhodnocení implementace opatření a doporučení

Tabulka 2 – Sebeevaluační tabulka – 1. Proces: Příprava výzev

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejnit v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění podkladů (vzorů, šablon, sledování aktualizací)	<ul style="list-style-type: none"> Všechny podklady se podařilo shromáždit a adekvátně využívat. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se musela vypořádávat s různými koncepcemi podkladů u jednotlivých řídicích orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> MAS bude sledovat aktuální verze dokumentů. 	Sledování aktuálních verzí všech podkladů bylo náročné, ale proběhlo bez vážných problémů.
Příprava textu výzvy (vč. návrhu alokace výzvy)	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zvládá bez zásadních problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). Proces je následující: Na úrovni orgánů MAS vzniknou součásti výzvy, kancelář MAS je dále konzultuje z řídicími orgány, z těchto konzultací je řada vynucených změn, které by měly orgány MAS opět schvalovat, což by vyžadovalo nasazení nad rámec jejich možností a dochází 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se pokusí rozšířit okruh zainteresovaných osob. 	Rozšíření okruhu osob se z personálních důvodů nepodařilo.

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		<p>tak ke vzdalování od problematiky, protože ke schválení orgány MAS tak jde opět pravidla až finální odkonzultovaná verze (kritéria, postupy hodnocení apod.).</p> <ul style="list-style-type: none"> Často závislost na jedné osobě MAS. 		
Příprava součástí výzvy (např. kontrolní listy, preferenční kritéria)	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zvládá bez zásadních problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). Pro kancelář MAS je obtížné, zasvětit do procesu přípravy a schvalování orgány s nižší četností jednání, a to z důvodu množství administrativních požadavků a podmínek. Vyšší četnost a zapojení orgánů naráží na zátěž jednotlivých členů. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí personálně rozšířit tým a jeho kompetence v oblasti komunikace a prezentace. 	Rozšíření týmu se i přes několik pokusů nepodařilo.

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		<ul style="list-style-type: none"> V rámci kanceláře MAS je zejména v případě IROP závislá do značné míry na jedné osobě. Výjimečně došlo k nastavení obtížně naplnitelných preferenčních kritérií. Důvodem k tomu je nevyhnutelná praktická aplikace až po „teoretické“ přípravě kritérií 		
Schválení výzev odpovědným orgánem MAS	<ul style="list-style-type: none"> Rozhodovací orgán MAS má o výzvách a problematice přehled a kompetentně a pružně rozhoduje a schvaluje. 	<ul style="list-style-type: none"> Vzhledem k nasazení Rozhodovacího orgánu bez problémů. 		I nadále beze změn.
Příprava interních předpisů (postupů) pro implementaci PR, vč. jejich schvalování odpovědnými orgány MAS	<ul style="list-style-type: none"> Podařilo se připravit aplikovatelné interní postupy pro jednotlivé OP. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se potýká s různými požadavky jednotlivých OP. U procesů, kde vstupují do hry orgány MAS a řídicí orgány OP je obtížné sladění (schvalování orgány X připomínky ŘO). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí zajistit vyšší zastupitelnost. Kancelář MAS vznese na NS MAS dotaz na možnost sjednocení interních postupů MAS pro jednotlivé 	Zvýšení míry zastupitelnosti nebylo z personálních důvodů možné. V některých případech MAS pro nové období využívá prakticky shodné postupy, avšak ne

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
		<ul style="list-style-type: none"> Pro kancelář MAS je obtížné, zasvětit do procesu přípravy a schvalování orgány s nižší četností jednání, a to z důvodu množství administrativních požadavků a podmínek. Vyšší četnost a zapojení orgánů naráží na zátěž jednotlivých členů. V rámci kanceláře MAS je zejména v případě IROP závislá do značné míry na jedné osobě. 	OP (alespoň pro další období).	vždy je to možné.
<i>Uveřejňování informací (např. avíza výzev, pozvánky, výzvy ad.) a komunikace s potenciálními žadateli</i>	<ul style="list-style-type: none"> MAS komunikuje informace o výzvách mnoha kanály (internetové stránky, informační emaily pro všechny volně registrované k odběru novinek, facebook, vývěsní tabule před sídlem kanceláře, osobní 	<ul style="list-style-type: none"> MAS naráží na (ne)motivovanost některých aktérů v území. Řada termínů a podmínek je pro mnoho osob nesrozumitelná a odrazující (také vzhledem k omezenému času pro prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí zvýšit osobní a telefonický kontakt s relevantními osobami v území. Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj 	V některých případech se opravdu podařilo dosáhnout vyššího zapojení klíčových osob. Zaměstnanci MAS také prošli vzděláváním v oblasti PR a marketingu (zejména s využitím sociálních sítí).

1. Proces: Příprava výzev				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	jednání, účast na jednáních většího množství relevantních osob v území apod.).	informací).	osob a animačních procesů.	
Komunikace s nadřazenými orgány při přípravě výzev	<ul style="list-style-type: none"> Po počátečních obtížích běží komunikace dobře. 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace i rychlost je velmi silně závislá na konkrétním personálním obsazení pozic v ŘO i MAS. MAS naráží aktuálně zejména v případě PRV na velmi úzký okruh osob pro konzultace specifických projektů, a to zejména ve fázi přípravy Fichí a PPFN, kde je časové omezení. Existuje zde riziko zejména v souvislosti s předpokládaným nárůstem počtu projektů. MAS naráží na subjektivitu výkladů pracovníků ŘO. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí vyhlášovat výzvy (zejména PRV) v termínech s větším časovým prostorem. 	I bez zásadních změn tento proces ve stávajícím nastavení dostatečně přispíval k dosažení cílů.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 1. Procesu: Příprava výzev:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
<p>V této oblasti se MAS Litomyšsko potýká zejména s obtížemi při seznamování orgánů a komunity MAS se souvisejícími pravidly, náležitostmi a možnostmi při přípravě výzev, což je ještě násobeno počtem odlišných pravidel jednotlivých OP.</p>	<p>Ani ve druhé části sledovaného období k zásadním změnám nedošlo. Množství, různorodost a komplikovanost metodického prostředí nedovoluje v čase, který je k dispozici úplné seznámení orgánů MAS s problematikou, protože jejich členové se věnují primárně vlastním záležitostem, na rozdíl od pracovníků MAS, kteří se problematice věnují v rámci své hlavní pracovní činnosti.</p>

Tabulka 3 – Sebeevaluační tabulka – 2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Shromáždění metodických podkladů pro práci s MS2014+/PF	<ul style="list-style-type: none"> Vzhledem k tomu, že MAS disponovala školitelem CSSF, byl přístup k informacím relativně dobrý, a to i z důvodu související komunikace. MAS disponuje také pracovníkem zběhlým v PF. 	<ul style="list-style-type: none"> MS se potýkala s neexistencí nebo neaktuálností podkladů. Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS nyní vychází z aktuálních příruček. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Školení	<ul style="list-style-type: none"> MAS disponovala školitelem CSSF. Pro PF školení netřeba. 	<ul style="list-style-type: none"> Školení je časově náročné a při prvním kontaktu pro jednotlivé účastníky v krátkém čase obtížně zpracovatelné. 		Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Zadání výzvy do MS/PF	<ul style="list-style-type: none"> S pomocí příruček bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije zkušenosti z praxe a bude sledovat aktualizace příruček. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Provádění změn ve výzvách	<ul style="list-style-type: none"> S pomocí příruček a komunikace s ŘO bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> Závislost na příručkách. Bezchybné postupy jsou bez nich kvůli složitosti prakticky nemožné a nezapamatovatelné. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije zkušenosti z praxe a bude sledovat aktualizace příruček. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Příprava a realizace	<ul style="list-style-type: none"> MAS provádí dle podmínek jednotlivých OP/ŘO. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se potýká s nízkým zájmem, což je z velké části 	<ul style="list-style-type: none"> Lepší animace v území. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní

2. Proces: Vyhlášení výzev a příjem žádostí
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>semináře pro žadatele</i>	<ul style="list-style-type: none"> Kvůli nízké účasti pro úsporu času a nákladů slučitelné semináře realizujeme jako navazující ve stejný den. 	zapříčiněno tím, že zadávají administraci externistům.		změny na stávajících základech.
<i>Konzultační činnost pro žadatele (průběh, množství dotazů, složitost dotazů, dostupnost informací)</i>	<ul style="list-style-type: none"> MAS řeší 100 % žádostí o konzultace. Konzultace probíhají všemi možnými formami. Většina dotazů je vyřešitelná na úrovni MAS. 	<ul style="list-style-type: none"> Některé dotazy jsou dle pravidel jednotlivých OP nezodpověditelné nebo sporné a zejména v PRV existuje úzký okruh kompetentních osob pro konzultace žadatel tak dostane odpověď se zpožděním. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS využije poznatků z praxe. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
<i>Příjem žádostí o dotaci (PRV – listinné přílohy)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Vzhledem k nízkému počtu takových případů relativně bezproblémové. 	<ul style="list-style-type: none"> Pro MAS lehce náročnější vzhledem k dopravě a k přiřazování listinných příloh k elektronicky uchovávaným projektům. Žadatelé se nechtějí například projektové dokumentace vzdávat. 	<ul style="list-style-type: none"> Motivovat žadatele k elektronickému podávání příloh. 	Příjem byl omezen prakticky výhradně na elektronickou formu.
<i>Informování o výzvách (kdo, kdy, kým, mají žadatelé potřebné informace?)</i>	<ul style="list-style-type: none"> Již popsáno v tabulce č. 1 	<ul style="list-style-type: none"> Již popsáno v tabulce č. 1 	<ul style="list-style-type: none"> Již popsáno v tabulce č. 1 	Již popsáno v tabulce č. 1

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 2. Procezu: Vyhlášení výzev a příjem žádostí:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
<p>V procesu vyhlášení výzev a příjmu žádostí je MAS vysoce závislá na pravidlech a postupech, kde ovšem nelze vždy nalézt všechny informace či interpretace pravidel. Upřesňující dotazy na ŘO jsou poměrně dlouho zodpovídané. MAS rovněž cítí potřebu vyšší míry animace v území.</p>	<p>V oblasti animace se podařilo zapojit několik aktérů z území. Pracovníci také více využívají pro animaci sociální sítě.</p> <p>V ostatních oblastech nedošlo k významným změnám.</p>

Tabulka 4 – Sebeevaluační tabulka – 3. Proces: Hodnocení žádosti o dotaci a výběr projektů

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů				
PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Školení hodnotitelů (věcné hodnocení)	<ul style="list-style-type: none"> MAS využívá dvě fáze hodnocení projektů. V případě nutnosti využití externího hodnotitele – zpracovatele návrhu je právě toto zpracování první fází. V případě interní první fáze proběhne první jednání Výběrového orgánu, kde jsou jeho členové blíže seznámeni se způsobem hodnocení a s projekty a následně vylosování členové zpracovávají posudek. Společnou druhou fází je kolektivní jednání Výběrového orgánu nad zpracovanými posudky, ze kterého vzejdou konečné závěry. Kancelář MAS poskytuje podporu při nejasnostech ohledně interpretace kritérií apod. 	<ul style="list-style-type: none"> Některá kritéria jsou pro členy Výběrového orgánu obtížně uchopitelná. 	<ul style="list-style-type: none"> MAS se již snaží využívat jednodušší nebo alespoň zaběhnutá kritéria, kde již existuje nějaká zkušenost. 	MAS vycházela z vyzkoušených kritérií. Využívá také dvou jednání VO v rámci každého hodnocení, kdy první z nich je věnováno mj. seznámení se způsobem hodnocení.
Kontrola FNaP (vč. opakované kontroly, je-li to dle pravidel příslušného)	<ul style="list-style-type: none"> Doposud se vždy podařilo zdárně provést. 	<ul style="list-style-type: none"> Vysoká časová náročnost kontroly projektů z důvodu rozsahu projektů, rozsahu kontrolovaných aspektů a 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS využije dosavadní zkušenosti. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů

PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uveřejněným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
<i>programu možné)</i>		<p>z důvodu časově náročných konzultací sporných a specifických náležitostí projektů. Toto riziko roste s předpokládaným nárůstem počtu projektů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • V jednotlivém případě se u PRV projektu projevila zavádějící interpretace pravidel, což vylučovalo podporu projektu, který podle většiny interpretací nebyl v rozporu. 		základech.
<i>Spolupráce s (externími) hodnotiteli (výběr, zadávání, kvalita částkových listů atp.) – komunikace, výstupů – kontrolních</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Prozatím se vždy podařilo. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS naráží na omezený počet přijatelných externích hodnotitelů a na často subjektivní hodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS se pokusí využít hodnotitele, se kterými existuje nějaká pozitivní zkušenost. 	Pokud to bylo možné, MAS vždy využívala osvědčených hodnotitelů.
<i>Příprava a předávání podkladů hodnotícího předání (záznamy) – předávání členům orgánu, podkladů</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Pokud i první fázi - přípravu podkladů, vykonávají členové Výběrového orgánu, Dostávají podklady spolu s výkladem na prvním jednání. • Pokud jsou posudky zpracovávány externě, 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS naráží na omezený čas pro podrobnou diskuzi nad projekty na úrovni Výběrového orgánu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS se pokusí o podrobnější prezentaci projektů. 	Proces probíhal z důvodu časového omezení i nadále bez zásadní změny na stávajících základech. Nicméně i přes jistou

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů

PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
	dostávají podklady včas před druhým jednáním nad projekty a posudky.			náročnost proces plnil svůj účel.
Informování o datech jednání orgánů MAS (vč. komunikace s ŘO, příprava pozvámek, distribuce, dodržování lhůt stanovených ŘO a v interních postupech k jednotlivým programovým rámcům)	<ul style="list-style-type: none"> • Pokud jsou obě fáze hodnocení realizovány Výběrovým orgánem, je termín prvního jednání dohodnut v předstihu emailovou cestou a druhé jednání je zpravidla dohodnuto na prvním jednání. Pokud Výběrový orgán realizuje jen druhou fázi, je termín jednání dohodnut a oznámen mailovou formou. • ŘO jsou informovány dle individuálních požadavků. • Systém informování je prozatím funkční. 	<ul style="list-style-type: none"> • Během dohody termínů a při jednotlivých jednáních se projevuje obtížnost dosažení usnášenišchopnosti Výběrového orgánu vzhledem ke stanoveným podmínkám. • MAS naráží na nejasné termíny dokončení předchozích fází (vzhledem k různému počtu vypořádávání ze strany žadatelů), což omezuje větší předstih dohody termínů jednání k VH. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS se bude snažit co nejlépe plánovat jednání a koordinovat členy VO. 	MAS se snažila dosáhnout co nejlepšího plánování, avšak případný efekt není v současném nastavení měřitelný.
Věcné hodnocení výběrovým orgánem MAS (vč. např. zpracování závěrečného kontrolního listu a zápisu)	<ul style="list-style-type: none"> • Finální kontrolní list je výsledkem kolektivního usnesení Výběrového orgánu. Prozatím bez problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Riziko stejného počtu hlasů pro různé varianty (obtížně ošetřitelné jednacím řádem apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS se pokusí ošetřit procesními dokumenty alespoň některé situace. 	Ošetřeno procesními dokumenty.
Vyřizování přezkumného řízení	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím zkušenost. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím zkušenost. 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS nemá prozatím 	Tento proces nebyl aplikován.

3. Proces: Hodnocení žádostí o dotaci a výběr projektů

PROGRAMOVÝ RÁMEC: IROP / OPZ / PRV / OP ŽP

Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
			zkušenost.	
<i>Uveřejňování záznamů (přehled podpořených projektů, zápisy atp.)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Zveřejňováno na webu. Prozatím bez problémů. 			
<i>Informování žadatelů o výsledcích hodnocení FNaP a VH (prostřednictvím MS2014+/ e-mailem)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Žadatelé jsou informováni převážně dle podmínek jednotlivých OP/ŘO. V některých případech MAS využije i jinou formu, jako třeba email (zejména v situacích, kdy MAS vzhledem ke znalosti žadatele usoudí vhodnost jiné formy nebo nutnost dalšího vysvětlení nad rámec povinné informovanosti.). 	<ul style="list-style-type: none"> • MAS naráží na obtížnou orientaci žadatelů v administračních systémech. Často se v nich orientuje pouze administrátor žádosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS se snaží informovat samotného žadatele i jinou formou i jinými neformálními slovy. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
<i>Postoupení vybraných žádostí řídicím orgánům (MS/Portál farmáře)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Kancelář MAS provádí dle požadavků jednotlivých OP/ŘO. 	<ul style="list-style-type: none"> • Až na rozdílnost u jednotlivých OP/ŘO funguje prozatím bez problémů. 		

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 3. Procesu: Hodnocení žádostí o dotace a výběr projektů:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
<p>V procesu hodnocení žádostí a výběru projektů se MAS setkává s vysokou náročností pravidel a procesů pro žadatele a nezainteresované osoby. Možnosti seznámení těchto osob s potřebnými informacemi jsou v rámci konzultací a seminářů velmi nedostatečné. I MAS se setkává se specifickými situacemi a různými výklady pravidel, přičemž konzultace na úrovni ŘO jsou náročné.</p>	<p>S obtížností přenosu nastavení metodického prostředí se MAS potýkala i nadále.</p>

Tabulka 5 – Sebeevaluační tabulka – 4. Proces: Animační činnost

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Volba nástrojů komunikace (např. web MAS, web obcí, mikroregionu, tištěná média, letáky atp.)	<ul style="list-style-type: none"> MAS šíří informace mnoha kanály (internetové stránky, informační emaily pro všechny volně registrované k odběru novin, facebook, vývěsní tabule před sídlem kanceláře, osobní jednání, jednání orgánů MAS, účast na jednáních většího množství relevantních osob v území apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatek osobních jednání. MAS využívá převážně své informační kanály. Často sice žádá o šíření nebo zveřejňování informací na informačních prostorách obcí a měst (web, vývěsní tabule...), ale toto fungování je závislé na individuálním zájmu starostů. 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS se pokusí zvýšit osobní a telefonický kontakt s relevantními osobami v území. Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů. 	Pracovníci MAS prošli vzděláváním v oblasti PR a sociálních sítí, což se snaží ve vyšší míře využívat.
Příprava informačních článků/tiskových zpráv apod. (příp. schvalování)	<ul style="list-style-type: none"> MAS informuje o všem subjektivně důležitém (myšleno nad rámec povinností plynoucích za administrace OP). 	<ul style="list-style-type: none"> Příprava i zveřejňování probíhá u informací nad rámec bez jasné koncepce a bez individuálních schopností (doposud bez vzdělání v této oblasti). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Uveřejňování na webu MAS (v jiných médiích)	<ul style="list-style-type: none"> MAS informuje o všem subjektivně důležitém (myšleno nad rámec povinností plynoucích za administrace OP). 	<ul style="list-style-type: none"> Příprav i zveřejňování probíhá u informací nad rámec bez jasné koncepce a bez individuálních schopností (doposud bez vzdělání v této oblasti). 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu animační strategie a její nasazení a rozvoj osob a animačních procesů. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Získávání informací od potenciálních	<ul style="list-style-type: none"> MAS získává informace mailovými dotazy, na 	<ul style="list-style-type: none"> Dosavadní získávání informací je silně závislé na 	<ul style="list-style-type: none"> Kancelář MAS zváží profesionální přípravu 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících

4. Proces: Animační činnost (animace a komunikace)				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uведенým negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
žadatelů komunikace –	osobních jednáních, telefonicky, na jednáních většího množství relevantních osob apod.	individuálním zájmu dotazovaných.	komunikační strategie a její nasazení a rozvoj osob a komunikačních procesů.	základech.
Animace škol	<ul style="list-style-type: none"> prozatím probíhá bez větších problémů dobrá spolupráce s ŘO OPVVV různé formy - e-maily, web MAS, účast na jednáních ředitelů škol (např. k MAP aj.), individuální osobní konzultace se zájemci, dobrou zkušeností bylo uspořádání semináře pro potenciální žadatele k výzvě Šablony II 	<ul style="list-style-type: none"> oslovování pouze e-mailem není dostačující, často je nikdo nečte řada škol podlehne, využívá externí firmu a nevyužije pomoc MAS v ojedinělých případech zaznamenána nedůvěra vůči MAS 	<ul style="list-style-type: none"> důslednější animace, preference osobních jednání 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.

Pozn.: Tabulku prosím vyplňte souhrnně za celou SCLLD, neopomeňte prosím případně různé aktivity animačních činností v rámci jednotlivých programových rámců.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 4. Procesu: Animační činnost (animace a komunikace):

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
V oblasti animační činnosti MAS cítí velkou potřebu zlepšení.	Práce v území je pro MAS i nadále slabou stránkou. Omezením jsou zde především časové a personální kapacity, které jsou při shodném počtu zaměstnanců využívány především pro účely administrace SCLLD.

Tabulka 6 – Sebeevaluační tabulka – 5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2 – NEPOVINNÉ HODNOCENÍ

5. Proces: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2				
Činnost	Pozitiva (příklady dobré praxe; klíčové faktory s pozitivním vlivem na danou činnost)	Negativa: příčina + důsledek (příklady špatné praxe; klíčové faktory s negativním vlivem na danou činnost)	Opatření (Jak se může MAS uvedeným negativům v budoucnu vyhnout?)	Způsob a vyhodnocení implementace opatření
Příprava žádosti o dotaci ze SC 4.2 IROP	<ul style="list-style-type: none"> Nakonec se po doplněních vždy podařilo. Velmi dobrá komunikace s konkrétními osobami na CRR. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyžaduje obtížné predikce na dlouhou dobu dopředu. 	<ul style="list-style-type: none"> Využití přibývajících zkušeností. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Plánování nákladů na období projektu	<ul style="list-style-type: none"> Částečná možnost změn projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyžaduje obtížné predikce na dlouhou dobu dopředu. 	<ul style="list-style-type: none"> Využití přibývajících zkušeností. 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.
Administrace z projektu ze SC 4.2 IROP (přiřazení činností do kapitol rozpočtu)	<ul style="list-style-type: none"> Velmi dobrá komunikace s konkrétními osobami na CRR. 	<ul style="list-style-type: none"> Přiřazení do kapitol není vždy jednoznačné. 	<ul style="list-style-type: none"> Konzultace s CRR 	Proces probíhal i nadále bez zásadní změny na stávajících základech.

Pozn.: Tabulku prosím vyplňte souhrnně za celou SCLLD.

Vyhodnocení klíčových závěrů/zjištění a implementace doporučení k 5. Procesu: Financování realizace SCLLD z IROP SC 4.2:

Klíčové závěry/zjištění a doporučení z mid-term evaluační zprávy	Vyhodnocení implementace a dopadů na realizaci SCLLD v období 2019 – 2024
V oblasti financování realizace SCLLD je největším problémem predikce výdajů na dlouhou dobu dopředu. V případě MAS Litomyšlsko se specificky mimo sledované otázky vyskytuje problém s předfinancováním z úvěru, což je časově náročnější a ne všechny termíny splatností apod. se podaří dodržet.	MAS vytvořila ve spolupráci s partnery z území „provozní fond“, který je naplněn prostředky z území formou půjček. Fond je prozatím v dostatečné výši, která MAS umožňuje opakované předfinancování činnosti bez potřeby komerčních úvěrů.

Oblast B – Relevance SCLLD

Cílem ex-post evaluace v rámci oblasti B. Relevance SCLLD je zhodnocení relevance SCLLD 2014 - 2020 ve vztahu k identifikovaným problémům a potřebám území MAS Litomyšlsko.

V rámci evaluace Oblasti B tedy MAS Litomyšlsko vyhodnotila, zda vymezené cíle a Programové rámce (resp. jejich složení) byly pro její území vhodné/relevantní vzhledem k potřebám a absorpční kapacitě území MAS. Tj. obecně řečeno MAS v Oblasti B odpovídá na otázky typu:

1. *Byly cíle SCLLD relevantní k problémům a potřebám území a dosažitelné?*
2. *Bylo možné realizovat intervence tak, jak byly naplánovány při přípravě strategie?*
3. *Byly finanční prostředky alokovány na správné intervence (aktivity, projekty), po kterých byla v území MAS v programovém období 2014 - 2020 poptávka?*

Prostřednictvím ex-post hodnocení této oblasti MAS Litomyšlsko ověřuje, že alokovala prostředky do vhodných opatření (kde byli žadatelé, a která řeší problémy daného území, tj. přispívají k jeho rozvoji), a dále zda byla potřeba v SCLLD 2014 – 2020 některá opatření v Programových rámcích přidat či ubrat (příp. zvýšit/snížit jejich alokaci), vč. identifikace možných argumentů, proč tomu tak je.

Při hodnocení v Oblasti B se MAS Litomyšlsko zaměřuje na Programové rámce, případně na cíle a opatření mimo Programové rámce, k jejichž dosažení byly v území provedeny jakékoliv aktivity (které jsou MAS v rámci zpracování ex-post evaluace známy).

Ex-post evaluace v Oblasti B:

1. **vyhodnocuje implementaci** doporučení/opatření navržených v rámci mid-term evaluace u všech evaluačních otázek B.1 – B.4 (příp. B.5, pokud MAS tuto otázku v mid-term evaluaci zodpověděla a navrhla opatření),
2. **zodpovídá tyto evaluační otázky a jejich vybrané podotázky:**
 - B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?
 - B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Klíčovým nástrojem při hodnocení implementace opatření z mid-term evaluace a zodpovídání evaluačních otázek (B.3 a B.4) a jejich podotázek v Oblasti B jsou tyto metody:

- Obsahová analýza
- Focus Group (fokusní skupina)
- Syntéza poznatků

Postup vyhodnocení opatření navržených v mid-term evaluaci (uvedených v Evaluační zprávě) a zodpovězení evaluačních otázek v oblasti B – Relevance SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů (SWOT, APP, Analýza rizik, Programové rámce, výzvy MAS, přehledy žádostí a projektů, žádosti o změnu SCLLD, údaje o výzvách MAS a Žádostech o dotaci v CSSF14+ a v Portálu farmáře atd.) a záznamů →
2. jejich zpracování: obsahová analýza, aktualizace Přehledu kontextových ukazatelů o území, případně, aktualizace jednoduché intervenční logiky, zpracování přehledu výzev a žádostí o dotaci ve výzvách MAS (dle vzoru níže) příprava podkladů pro jednání *Focus Group* →
3. Zpracování popisu způsobu implementace doporučení k realizaci SCLLD 2014 – 2020 navržených v Evaluační zprávě (tj. mid-term evaluaci) →
4. projednání, skupinová diskuse zaměřená na získání informací k zodpovězení podotázek, respektive evaluačních otázek Oblasti B a k vyhodnocení opatření provedených na základě mid-term evaluace, sběr informací od stakeholderů na jednání *Focus Group* →
5. zpracování záznamů: podrobný zápis z jednání *Focus Group*, případně zvuková nahrávka z jednání *Focus Group* →
6. vyhodnocení provedených opatření a formulace odpovědí na podotázky →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky (B.3 a B.4) →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování návrhů doporučení pro další implementaci SCLLD v dalších programových obdobích (2021+, příp. 2028+).

Tabulka 7 – Znázornění intervenční logiky Opatření/Fichí programových rámců schválené SCLLD

SWOT				APP		Opatření / Aktivita Programového rámce	Specifický cíl	CZV Opatření/ Fiche PR při prvním schválení SCLLD	Konečné CZV Opatření/ Fiche PR k 31. 12. 2024
Slabá stránka	Silná stránka	Příležitost	Hrozba	Problém/potřeba	Problém/potřeba				
Závislost zařízení na rozpočtech obcí Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě Nutnost rekonstrukcí školských zařízení Negativní sociální jevy (morálka, šikana, agresivita, malý zájem rodičů o děti a jejich vzdělávání)	Dostatečné množství školských zařízení Nabídka volnočasových aktivit pro děti Dostupnost zařízení a vysoká podpora zřizovatelů i obyvatel Začleňování znevýhodněných osob do školství alespoň ve větších školách	Spolupráce mezi zřizovateli (obcemi) Zvyšování statutu pedagogických pracovníků Zapojení školních psychologů Nové zajímavé technologie zapojované do výuky Vznik nových typů škol s alternativními přístupy k výuce Doplňování výuky navazujícími výchovnými a zájmovými programy v obcích	Populační vlny ohrožující zejména malé školy Případné omezení dopravy soukromými dopravci by znamenalo snížení dostupnosti školských zařízení Stárnoucí budovy a vybavení vesnických škol a související nároky na obecní rozpočty Nenaplněná kapacita dětí ve třídách Zavírání venkovských malotřídních škol Odliv mladých a nedostatečná prorodinná politika státu Nedůvěra rodičů v malotřídní školy a umístění dětí z vesnic do městských škol	Závislost vzdělávacích zařízení na rozpočtech obcí. Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě. Negativní sociální jevy.		1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost	23 216 000 Kč	24 228 095,25 Kč

<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální poptávka Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení Málo soukromých aktivit v malých obcích</p>	<p>Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu</p>	<p>Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin</p>	<p>Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin</p>	<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.</p>				
<p>Problémy s financováním sociálních služeb Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta (zejména na Litomyšlsku)</p>	<p>V současnosti dobrá úroveň a pokrytí území sociálními službami Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál poskytovatelů sociálních služeb</p>	<p>Využití potenciálu terénních služeb Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféry, např. setkání seniorů) Možná výstavba domova pro</p>	<p>Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči Závislost sociálních služeb na dotacích Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických důvodů Změna legislativy Změna podmínek</p>	<p>Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb. Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba. Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p>	<p>1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity</p>	<p>1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost</p>	<p>21 000 000 Kč</p>	<p>17 822 755,58 Kč</p>

Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce	Praxe zavedených sociálních podniků	seniory v Litomyšli Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu. Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení	standardů pro provoz sociálních zařízení					
Průměrná dopravní bezpečnost Chybějící prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu	Nízká kriminalita obyvatel v bezpečnostních projektech	Dostupnost bezpečnostních technických prvků Možnost čerpání prostředků ze SF EU na bezpečnou dopravní infrastrukturu	Rostoucí hustota dopravy Zhoršující se chování některých účastníků provozu	Chybí prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu. Chybí prvky pasivní bezpečnosti a v malých obcích nejsou přítomny chodníky při místních komunikacích. Nedostatečná prevence.	1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu	1.1. Silná místní soudržnost a soudržnost	3 000 000 Kč	3 155 952,42 Kč
Nízká úroveň odkanalizování Nízký podíl domácností připojených k plynu Neexistence nebo špatný stav chodníků a komunikací v obcích Bariéry pohybu postižených osob v obcích	Vysoký podíl připojených na vodovod Uspokojivá úroveň a stav elektrifikace Plynofikovány téměř všechny obce	Případné dotační prostředky na eliminaci slabých stránek a hrozeb Využití OZE k energetickým účelům Podpora inovací a alternativ pro individuální i skupinové potřeby Zlepšení prostranství a cest vede k lepší komunikaci a pospolitosti obyvatel	Potencionální potíže plynoucí z nízké úrovně plynofikace a odkanalizování obcí Zhoršení kvality infrastruktury v období budování kanalizace či plynových přípojek Horší se pocit bezpečnosti obyvatel a návštěvníků v obcích s horšími komunikacemi a prostranstvími	Na většině území není vyřešen problém nakládání s odpadní vodou. Území je sice plně plynofikováno, ale jen poměrně malá část domácností je k plynu připojena. Topí se tedy především individuálními zdroji tepla na tuhá paliva, která ale zhoršují stav ŽP (životní prostředí) a jsou často ve špatném technickém stavu. V některých malých obcích chybí veřejné osvětlení, nebo je ve špatném stavu.	1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu	1.2 Kvalitní infrastruktura	14 000 000 Kč	14 370 554,64 Kč

<p>Průměrná dopravní bezpečnost Chybějící prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu</p>	<p>Nízká kriminalita Podpora obyvatel v bezpečnostních projektech</p>	<p>Dostupnost bezpečnostních technických prvků Možnost čerpání prostředků ze SF EU na bezpečnou dopravní infrastrukturu</p>	<p>Rostoucí hustota dopravy Zhoršující se chování některých účastníků provozu</p>	<p>Chybí prostředky na nákladnou bezpečnou dopravní infrastrukturu. Chybí prvky pasivní bezpečnosti a v malých obcích nejsou přítomny chodníky při místních komunikacích. Nedostatečná prevence.</p>				
<p>Špatný stav místních komunikací Potíže s udržením dopravní obslužnosti Nedostatečný počet spojů z obcí mimo hlavní tepny Problémy s financováním komunikací Zátěž na obecní rozpočty na udržení dopravní obslužnosti Chybějící úseky cyklostezek spojující obce</p>	<p>Dostatečně hustá silniční síť Nízká úroveň zatížení komunikací Dobrá propojenost systému integrované dopravy</p>	<p>Zlepšení stavu komunikací s plánovanou rekonstrukcí komunikací vyšších tříd Dobudování R 35 Doprava organizovaná regionálními aktéry Alternativní formy místní dopravy (cyklodoprava) – odlehčení motorové obslužnosti Zlepšení stavu</p>	<p>Rostoucí závislost na dopravní obslužnosti Dopady na regionální dopravu v důsledku rekonstrukcí klíčových komunikací</p>	<p>Špatný stav místních komunikací. Udržení dopravní obslužnosti z důvodu vysoké finanční zátěže pro obce. Špatný stav autobusových zastávek. Neschopnost hůře mobilních obyvatel dopravit se klékaři a do obchodu.</p>				

<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu.</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci. Spolupráce zemědělských podniků a obcí. Veliké množství zemědělské půdy. Kvalitní půdní substrát.</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů. Turistická atraktivita regionu. Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU. Využití zemědělské produkce mimo potravinářství. Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména).</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů. Riziko eroze půd v regionu.</p>	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu.</p>	<p>1.2.6 Lesní cesty</p>	<p>1.2 Kvalitní infrastruktura</p>	<p>3 000 000 Kč</p>	<p>2 507 402,00 Kč</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu.</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci. Spolupráce zemědělských podniků a obcí. Veliké množství zemědělské půdy. Kvalitní půdní substrát.</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů. Turistická atraktivita regionu. Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU. Využití zemědělské produkce mimo potravinářství. Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména).</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů. Riziko eroze půd v regionu.</p>	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu.</p>	<p>1.2.7 Polní cesty</p>	<p>1.2 Kvalitní infrastruktura</p>	<p>700 000 Kč</p>	<p>0</p>

<p>Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva. V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou. Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura. Riziko vzniku povodní především na řece Loučné. Silná doprava v některých lokalitách. Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů. Lokální ekologické zátěže.</p>	<p>Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach). Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty). Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet. Množství zvláště chráněných území a památných stromů. Nízký počet velkých zdrojů znečištění. Kvalitní půdní fond.</p>	<p>Turistický potenciál chráněných prvků. Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi. Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování. Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vliv dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přivalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně.</p>	<p>Riziko eroze půd. Riziko povodní v některých obcích. Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně). Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu. Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí.</p>	<p>Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě. Riziko vzniku povodní. Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva. Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodních podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.</p>	<p>1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření</p>	<p>1.3 Kvalitní životní prostředí</p>	<p>1 500 000 Kč</p>	<p>0</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou.</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci. Spolupráce zemědělských podniků a obcí. Veliké množství zemědělské půdy. Kvalitní půdní substrát.</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů. Turistická atraktivita regionu. Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU. Využití</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů. Riziko eroze půd v regionu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ● 	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro</p>	<p>1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů</p>	<p>1.3 Kvalitní životní prostředí</p>	<p>1 000 000 Kč</p>	<p>446 369,00 Kč</p>

Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu		zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)		potravinářskou výrobu				
Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl Turistická infrastruktura a služby mimo centra	Atraktivnost města Litomyšl Množství zajímavých památek, míst a akcí v regionu	Možnost agregace místní a turistické poptávky, a tím rozvoj služeb Potenciál regionálních produktů a služeb (farmářské produkty, agroturistika)	Ekonomická situace v ČR i ve světě	Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl. Turistická infrastruktura a služby mimo centra.				
Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura Riziko vzniku povodní především na řece Loučné Silná doprava v některých lokalitách Malé množství sběrných dvorů pro ukládání	Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach) Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty) Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet Množství zvláště chráněných území a památných stromů Nízký počet velkých zdrojů znečištění Kvalitní půdní fond	Turistický potenciál chráněných prvků Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vlivy dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty; přivalové srážky,	Riziko eroze půd Riziko povodní v některých obcích Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně) Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí	Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě. Riziko vzniku povodní. Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva. Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodě podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.				

běžně netříděných odpadů Lokální ekologické zátěže		prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně						
Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura Riziko vzniku povodní především na řece Loučné Silná doprava v některých lokalitách Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů Lokální ekologické zátěže	Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach) Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty) Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet Množství zvláště chráněných území a památných stromů Nízký počet velkých zdrojů znečištění Kvalitní půdní fond	Turistický potenciál chráněných prvků Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů obcemi Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vliv dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přivalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně	Riziko eroze půd Riziko povodní v některých obcích Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně) Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí	Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě. Riziko vzniku povodní. Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva. Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodně podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.	1.3.7 Zeleň v obcích	1.3 Kvalitní životní prostředí	0	4 783 428 ,71 Kč

<p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů (nízká kupní síla v regionu) Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou Malá nabídka pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce Nutnost za prací dojíždět do měst Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce</p>	<p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů Nízká průměrná mzda v regionu, možnost nalákání investorů Existence velkých zavedených zaměstnavatelů Relativně nízká nezaměstnanost</p>	<p>Propagace z pohledu regionální produkce Poptávka generovaná cestovním ruchem Průmyslové zóny v regionu Drobné služby podle měnících se potřeb obyvatel Spolupráce mezi firmami a školami ve vazbě na zaměstnanost absolventů Propagace z pohledu regionální produkce Poptávka generovaná cestovním ruchem Průmyslové zóny v regionu Nízká průměrná mzda</p>	<p>Odhody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání Zvyšující se podíl nezaměstnaných absolventů Odhody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p>	<p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou. Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost. Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce. Nízká průměrná mzda a budování nových průmyslových zón ve větších městech nabízí dobré podmínky pro příchod nových investorů, což ale není v zájmu již působících firem. Mezi nezaměstnanými jsou v relativně velké míře zastoupeny osoby nějakým způsobem znevýhodněné na trhu práce. V tomto směru by řešením byl další rozvoj sociálního podnikání nebo podpora zřizování odpovídajících pracovních míst.</p>	<p>1.4.1 Podnikání</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>	<p>9 000 000 Kč</p>	<p>8 283 442,00 Kč</p>
---	---	--	---	--	------------------------	-----------------------------------	---------------------	------------------------

<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální poptávka Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení Málo soukromých aktivit v malých obcích</p>	<p>Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu</p>	<p>Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin</p>	<p>Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin</p>	<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.</p>				
--	---	---	--	---	--	--	--	--

<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>1.4.2 Zemědělství</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>	<p>7 000 000 Kč</p>	<p>8 280 435,00 Kč</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>	<p>3 000 000 Kč</p>	<p>3 163 652,00 Kč</p>

<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>	<p>3 000 000 Kč</p>	<p>1 555 173,00 Kč</p>
<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků Nízká vybavenost lesnickou technikou Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>Kvalitní pracovní síla ve vedení i produkci Spolupráce zemědělských podniků a obcí Veliké množství zemědělské půdy Kvalitní půdní substrát</p>	<p>Diverzifikace činností zemědělců do jiných oborů Turistická atraktivita regionu Popularita a propagace kvalitních regionálních produktů v rámci ČR i EU Využití zemědělské produkce mimo potravinářství Potenciál plynoucí ze spolupráce subjektů (zejména)</p>	<p>Vliv klimatických změn a povětrnostních extrémů Riziko eroze půd v regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • • 	<p>Zaměření na prvovýrobu s nízkou přidanou hodnotou. Nízká úroveň (kvantitativně) živočišné výroby. Velké množství drobných vlastníků lesních pozemků. Nízká vybavenost lesnickou technikou. Minimální vybavenost provozů zemědělských podnikatelů pro potravinářskou výrobu</p>	<p>1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity</p>	<p>1.4 Silná místní ekonomika</p>	<p>784 740 Kč</p>	<p>0</p>

<p>Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl Turistická infrastruktura a služby mimo centra</p>	<p>Atraktivnost města Litomyšl Množství zajímavých památek, míst a akcí v regionu</p>	<p>Možnost agregace místní a turistické poptávky, a tím rozvoj služeb Potenciál regionálních produktů a služeb (farmářské produkty, agroturistika)</p>	<p>Ekonomická situace v ČR i ve světě</p>	<p>Slabá propagace a informovanost týkající se cílů mimo Litomyšl. Turistická infrastruktura a služby mimo centra.</p>				
<p>Problémy s financováním sociálních služeb Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta (zejména na Litomyšlsku) Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce</p>	<p>V současnosti dobrá úroveň a pokrytí území sociálními službami Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál poskytovatelů sociálních služeb Praxe zavedených sociálních podniků</p>	<p>Využití potenciálu terénních služeb Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféry, např. setkání seniorů) Možná výstavba domova pro seniory v Litomyšli Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu. Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení</p>	<p>Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči Závislost sociálních služeb na dotacích Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických důvodů Změna legislativy Změna podmínek standardů pro provoz sociálních zařízení</p>	<p>Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb. Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba. Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p>	<p>2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb</p>	<p>2.1 Zodpovědná společnost</p>	<p>8 193 210 Kč</p>	<p>7 179 728,58 Kč</p>

<p>Problémy s financováním sociálních služeb Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních sociálních služeb Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací lhůta (zejména na Litomyšlsku) Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce</p>	<p>V současnosti dobrá úroveň a pokrytí území sociálními službami Vzájemná spolupráce poskytovatelů sociálních služeb mezi sebou i s obcemi Vysoce kvalitní a kvalifikovaný personál poskytovatelů sociálních služeb Praxe zavedených sociálních podniků</p>	<p>Využití potenciálu terénních služeb Projekty založené na spolupráci poskytovatelů sociálních služeb Místní aktivity (v oblasti kultury, spolkové činnosti, sociální sféry, např. setkání seniorů) Možná výstavba domova pro seniory v Litomyšli Zajištění vyšší informovanosti o sociálních službách v regionu. Využití zdrojů z EU pro dobudování chybějících a nových zařízení</p>	<p>Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky (a náklady) na zdravotnickou i sociální péči Závislost sociálních služeb na dotacích Rostoucí počet obyvatel sociálně vyloučených z ekonomických důvodů Změna legislativy Změna podmínek standardů pro provoz sociálních zařízení</p>	<p>Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb. Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba. Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p>	<p>2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob</p>	<p>2.1 Zodpovědná společnost</p>	<p>2 326 970 Kč</p>	<p>2 059 950,98 Kč</p>
<p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů (nízká kupní síla v regionu) Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou Malá nabídka pracovních míst pro osoby znevýhodněné na trhu práce Nutnost za prací dojíždět do měst Nízká poptávka</p>	<p>Existence velkých zavedených zaměstnavatelů Nízká průměrná mzda v regionu, možnost nalákání investorů Existence velkých zavedených zaměstnavatelů Relativně nízká nezaměstnanost</p>	<p>Propagace z pohledu regionální produkce Poptávka generovaná cestovním ruchem Průmyslové zóny v regionu Drobné služby podle měnících se potřeb obyvatel Spolupráce mezi firmami a školami ve vazbě na zaměstnanost</p>	<p>Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání Zvyšující se podíl nezaměstnaných absolventů Odchody mladé a kvalifikované pracovní síly z regionu</p>	<p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou. Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost. Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce. Nízká průměrná mzda a budování nových průmyslových zón ve větších městech nabízí dobré podmínky pro příchod nových investorů, což ale není v zájmu již působících firem.</p>				

<p>ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce</p>		<p>absolventů Propagace z pohledu regionální produkce Poptávka generovaná cestovním ruchem Průmyslové zóny v regionu Nízká průměrná mzda</p>	<p>Zhoršující se morální a charakterové vlastnosti některých skupin uchazečů o zaměstnání</p>	<p>Mezi nezaměstnanými jsou v relativně velké míře zastoupeny osoby nějakým způsobem znevýhodněné na trhu práce. V tomto směru by řešením byl další rozvoj sociálního podnikání nebo podpora zřizování odpovídajících pracovních míst.</p>				
<p>Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících z důvodu používání individuálních zdrojů tepla na tuhá paliva V některých obcích nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou Stárnoucí vodohospodářská infrastruktura Riziko vzniku povodní především na řece Loučné Silná doprava v některých lokalitách Malé množství sběrných dvorů pro ukládání běžně netříděných odpadů Lokální ekologické zátěže</p>	<p>Celkově dobrý stav životního prostředí (vody, ovzduší, půdy, hluk, prach) Vysoká míra třídění odpadů (papír, sklo, plasty) Fungující systém svozu odpadů, který je možné rozvíjet Množství zvláště chráněných území a památných stromů Nízký počet velkých zdrojů znečištění Kvalitní půdní fond</p>	<p>Turistický potenciál chráněných prvků Možnost finančního efektu z využití tříděných odpadů v obcích Nárůst třídění odpadů a prostor k jeho dalšímu zvyšování Možnost částečné eliminace některých problémů životního prostředí (vlivy dopravy – prašnost, hlučnost; vysoké teploty, přívalové srážky, prašnost, eroze...) rozvojem zeleně a přírodních prvků v obcích i mimo ně</p>	<p>Riziko eroze půd Riziko povodní v některých obcích Meteorologická rizika spojená se stále častějšími výkyvy počasí (sucho, povodně) Hrozba zvyšování poplatků za svoz komunálního odpadu Následky nevhodného nakládání odpady na životním prostředí</p>	<p>Silná doprava v Litomyšli a Vysokém Mýtě. Riziko vzniku povodní. Zhoršená kvalita ovzduší v zimních měsících, která je způsobena individuálními zdroji tepla na tuhá paliva. Nevyřešen problém nakládání s odpadní vodou v některých obcích. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Životní prostředí čelí negativním vlivům činnosti člověka, změnám klimatu, prudkým meteorologickým jevům, poklesu biodiverzity apod. Zvýšenou péčí zejména formou rozvoje a obnovy přírodně podobných funkčních prostředí v tomto ohledu vyžadují veřejná prostranství v obcích i mimo ně.</p>				

<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí Zánik obchodů a jejich ekonomická neudržitelnost v malých obcích Nedostatečný veřejný mobiliář Ve většině obcí do 1000 obyvatel chybí chodníky u místních komunikací Malé množství bezbariérových přístupů Nízká lokální poptávka Nedostatečné množství a špatný stav veřejného osvětlení Málo soukromých aktivit v malých obcích</p>	<p>Komunitní přístup a podpora ze strany obcí Množství fungujících knihoven Dostatečná nabídka služeb pro rodiny s dětmi v regionu Možnost nákupu základního zboží v téměř všech obcích regionu</p>	<p>Turistický ruch Mobilní služby Rozvoj regionální produkce Zavedení regionálních potravin</p>	<p>Konkurence malých obchodů ve větších městech Rostoucí tlak na podporu z obecních zdrojů Nezájem ze strany soukromých zemědělců o produkci regionálních potravin</p>	<p>Nutnost dojíždění za službami do větších obcí. Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Malé množství bezbariérových přístupů. Nízká lokální poptávka.</p>	<p>2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života</p>	<p>2.1 Zodpovědná společnost</p>	<p>2 613 670 Kč</p>	<p>2 742 950,48 Kč</p>
<p>Nedostatek nebo špatný stav společenských prostor Nedostatek finančních prostředků pro spolky Stav sportovní infrastruktury</p>	<p>Komunitní život v každé obci Podpora spolků obcemi Aktivita sportovních i jiných spolků</p>	<p>Teoretická možnost získání dotačních prostředků Výdělečné aktivity spolků a komunity Víceúčelové využívání prostor Zapojení mládeže do spolkové činnosti</p>	<p>Rostoucí náklady na údržbu stárnoucích společenských a sportovních budov a zařízení Konec podpory spolků a jejich zázemí</p>	<p>Nedostatečná infrastruktura pro sport. Nedostatečné množství a nevyhovující stav kulturních domů. Zánik některých oddělení litomyšlské nemocnice. Závislost na dopravní obslužnosti při cestách za zdravotnictvím. Stárnutí populace a s tím spojené vyšší nároky na zdravotní a sociální péči. Problémy s financováním sociálních služeb. Závislost na dopravní</p>				

				<p>obslužnosti při využívání stacionárních dopravních služeb.</p> <p>Nedostatečná kapacita v domovech pro seniory a dlouhá čekací doba.</p> <p>Nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné osoby na trhu práce.</p> <p>Vysoké náklady na údržbu památek.</p> <p>Mimo Litomyšl nedostatečná nebo nevhodná propagace, pro turisty obtížná lokalizace a obtížné rozpoznání významu (pro laiky).</p> <p>Nabídka pracovní síly nekoresponduje s poptávkou.</p> <p>Nízká poptávka ze strany regionálních subjektů a její vliv na zaměstnanost.</p> <p>Vysoké zastoupení znevýhodněných uchazečů na trhu práce.</p>				
<p>Závislost zařízení na rozpočtech obcí</p> <p>Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě</p> <p>Nutnost rekonstrukcí školských zařízení</p> <p>Negativní sociální jevy (morálka, šikana, agresivita, malý zájem rodičů o děti a jejich vzdělávání)</p>	<p>Dostatečné množství školských zařízení</p> <p>Nabídka volnočasových aktivit pro děti</p> <p>Dostupnost zařízení a vysoká podpora zřizovatelů i obyvatel</p> <p>Začleňování znevýhodněných osob do školství alespoň ve větších školách</p>	<p>Spolupráce mezi zřizovateli (obcemi)</p> <p>Zvyšování statutu pedagogických pracovníků</p> <p>Zapojení školních psychologů</p> <p>Nové zajímavé technologie zapojované do výuky</p> <p>Vznik nových typů škol s alternativními přístupy k výuce</p>	<p>Populační vlny ohrožující zejména malé školy</p> <p>Případné omezení dopravy soukromými dopravci by znamenalo snížení dostupnosti školských zařízení</p> <p>Stárnoucí budovy a vybavení vesnických škol a související nároky na obecní rozpočty</p> <p>Nenaplněná kapacita dětí ve třídách</p>	<p>Závislost vzdělávacích zařízení na rozpočtech obcí.</p> <p>Závislost dostupnosti školských zařízení na dopravě.</p> <p>Negativní sociální jevy.</p>				

		Doplňování výuky navazujícími výchovnými a zájmovými programy v obcích	Zavírání venkovských malotřídních škol Odliv mladých a nedostatečná prarodinná politika státu Nedůvěra rodičů v malotřídní školy a umístění dětí z vesnic do městských škol					
Opatření zavedená prostřednictvím žádostí o změnu po 1. 1. 2019								
	Vybavenosti a prostředí v obcích			Nedostatečný veřejný mobiliář. Špatný stav nebo absence veřejného osvětlení. Špatný stav autobusových zastávek. Turistická infrastruktura a služby mimo centra. Nedostatečné množství sběrných dvorů. Nedostatečná infrastruktura pro sport. Nedostatečné množství a nevyhovující stav kulturních domů.	1.1 Silná místní soudržnost a sounáležitost	1.1.9 Volný čas, spolková činnost, sport, kultura	0	16 677 747 Kč

Tabulka 8 – Přehled kontextových ukazatelů o území MAS Litomyšlsko

Ukazatel	Hodnoty k 31. 12.2023										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nezaměstnanost (%)		5,38	4,40	3,52	2,26	1,80	1,69	2,19 %	1,64	1,94	2,19
RES - počet podnikatelských subjektů celkem	5 352	5 176	5 158	5 127	5 296	5 418	5 448	5 548	5 653	5 724	5 863
Dokončené byty celkem	83	55	85	53	116	110	113	122	103	145	143
Trvalé travní porosty (ha)	5 781,09	5 795,97	5 770,72	5 790,02	5 804,81	5 810,31	5 826,72	5 730,23	5 747,56	5 750,85	5 737,30
Zemědělská půda (ha)	35 531,25	35 529,54	35 503,86	35 465,75	35 426,34	35 419,41	35 419,48	34 984,08	34 980,21	34 983,08	34 968,66
Lesní pozemky (ha)	11 962,29	11 958,83	11 969,73	11 984,67	11 989,88	12 000,77	12 004,53	11 918,95	11 920,38	11 922,40	11 923,76
Zastavěné plochy a nádvoří (ha)	722,24	722,99	724,27	725,2	726,19	726,81	726,36	724,80	726,39	727,60	729,57
Celková rozloha MAS	51 786,75	51 787,21	51 786,99	51 787,60	51 791,63	51 791,30	51 791,77	51 237,18	51 237,14	51 237,14	51 230,53
Počet obcí v území MAS	54	54	54	54	54	54	54	54	53	53	53
Celkový počet obyvatel MAS	45 748	45 660	45 556	45 621	45 784	46 030	46 100	45 772	45 158	46 495	46 757

Obec Otradov byla do roku 2020 součástí MAS Litomyšlsko. Pro období 2021+ se obec odpojila a přešla k MAS Hlinecko, což může mít vliv také na uvedené ukazatele.

Tabulka 9 Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – IROP, OPZ, OP ŽP

Výzva	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace výzvy (CZV)	Počet předložených ŽoD	Finanční objem CZV předložených ŽoD	Počet skutečně realizovaných projektů	Finanční objem CZV realizovaných projektů	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem CZV nedokončených projektů – neproplacených
Výzva MAS Litomyšlsko - OPZ - Skloubení rodinného a pracovního života - I.	30.09.2017 12:00	2 736 850	3	2 336 332,50	3	2 336 332,50	0	0
Výzva MAS Litomyšlsko - OPZ - Podpora činností sociálních služeb - I.	15.12.2017 12:00	8 579 300	3	8 577 743,75	0	0	3	8 577 743,75
Výzva MAS Litomyšlsko - OPZ - Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob - I.	28.02.2018 12:00	2 736 850	1	1 985 331,25	0	0	1	1 985 331,25
1. výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání I.	04.05.2018 12:00	8 648 420	2	9 495 401,81	2	8 648 420,01	0	0
Výzva MAS Litomyšlsko - OPZ - Podpora činností sociálních služeb - II.	26.04.2018 13:00	8 579 300	3	7 674 068,75	2	4 960 693,75	1	2 216 000
Výzva MAS Litomyšlsko - OPZ - Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob - II.	31.05.2018 12:00	2 736 850	1	2 314 183,75	1	2 141 683,75	0	0
2. Výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání II.	18.05.2018 12:00	8 421 050	2	2 999 944,00	1	1 499 944,00	1	1 500 000,00
3. Výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání III.	18.05.2018 12:00	5 263 160	5	6 331 564,20	5	6 175 267	0	0
4. výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro sociální služby a aktivity I.	10.10.2018 12:00	9 118 063,08	3	9 118 063,08	3	9 118 063,08	0	0
5. výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu I.	27.09.2018 12:00	3 157 900	1	1 999 923,81	1	1 999 923,81	0	0
6. výzva MAS Litomyšlsko-IROP- Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu I.	05.11.2018 12:00	14 736 830	2	1 999 983,00	0	0	2	1 999 983,00

7. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro sociální služby a aktivity II.	05.11.20 18 12:00	7 368 420	1	4 603 042,9 2	1	4 557 141,57	0	0
8. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu II.	29.03.20 19 12:00	14 736 830	3	4 616 133,9 1	3	4 349 786,79	0	0
Výzva MAS Litomyšsko, o.p.s.-OPŽP- Realizace sídelní zeleně	06.01.20 20 19:00	16 666 666,67	4	9 183 748,7 0	1	052 244,97 ⁵	3	2 362 834,33
Výzva MAS Litomyšsko - OPZ - Skloubení rodinného a pracovního života - II.	01.04.20 19 12:00	596 967,5	2	1 086 500,0 0	1	595 500	1	491 000,00
Výzva MAS Litomyšsko - OPZ - Podpora činností sociálních služeb - III.	15.04.20 19 12:00	3 618 606,25	1	3 586 000,0 0	0	0	1	3 586 000,00
Výzva MAS Litomyšsko - OPZ - Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob - III.	30.04.20 19 12:00	595 166,25	1	594 100,00	0	0	1	594 100,00
9. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání IV. (ZŠ)	31.01.20 20 12:00	7 146 141,65	6	7 146 141,6 5	6	7 146 141,65	0	0
10. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání V. (ZNCV)	31.01.20 20 12:00	210 5263,1 6	2	1 812 339,0 0	1	993 907	1	818 432,00
11. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro sociální služby a aktivity III. (SB)	31.01.20 20 12:00	4 247 551,78	0	0	0	0	0	0
12. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu II. (IZS)	31.01.20 20 12:00	1 157 970,94	1	1 157 970,9 4	1	1 157 970,94	0	0
13. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu III. (BD)	31.01.20 20 12:00	10 387 055,32	5	6 015 555,0 9	3	2 348 732,5	2	3 599 599,1

Výzva MAS Litomyšsko - OPZ - Skloubení rodinného a pracovního života - III.	31.12.20 19 12:00	569 633,75	2	1 129 500,0 0	1	552 000,00	1	568 500,00
Výzva MAS Litomyšsko - OPZ - Podpora činností sociálních služeb - IV.	31.12.20 19 12:00	3 618 606,25	1	3 617 750,0 0	1	276 500,00 ²	0	0
14. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro sociální služby a aktivity IV. (KC)	30.10.20 20 12:00	4 271 161	1	4 495 958,9 5	1	4 271 161,00	0	0
15. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu IV. (BD)	30.10.20 20 12:00	8 110 421	4	7 018 025,7 0	4	7 018 025,7	0	0
16. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro místní vzdělávání VI. (ZŠ)	10.12.20 20 12:00	959 556	1	838 571,00	1	838 571,00	0	0
17. výzva MAS Litomyšsko-IROP- Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu V. (BD)	31.08.20 21 12:00	1 313 372,41	2	1 313 372,4 1	2	1 313 372,41	0	0

Mezi nerealizované projekty byly započítány projekty, které nebyly úspěšné v administraci MAS a projekty, u kterých nebyl vydán právní akt. Všechny projekty, kterým byl vydán právní akt, byly úspěšně ukončeny.

V tabulce je uvedena původní alokace výzev před případným navýšením ve fázi výběru projektu rozhodovacím orgánem.

Výzva 11 – IROP – proběhla bez přijatých projektů, z důvodu nezájmu žadatelů v souvislosti s nastavenými podmínkami výzvy ŘO zaměřené na podporu sociálního bydlení.

Tabulka 10 Přehled výzev MAS pro hodnocení v Oblasti B a C – PRV

Fiche	Datum ukončení příjmu ŽoD	Alokace Fiche - výše podpory	Počet předložených ŽoD	Požadovaná výše podpory v předložených ŽoD	Počet realizovaných projektů	Vyplacená podpora	Počet nedokončených projektů - neproplacených	Finanční objem nedokončených projektů – neproplacených	Počet / finanční objem projektů v hodnocení
1. Výzva									
1.Fiche	29. 6. 2018 12:00 hod	2 000 000	1	1 999 999	0	0	1	2 507 402,00	1 / 1 999 999
3.Fiche		1 000 000	1	179 000	0	0	0	0	0
4.Fiche		500 000	1	459 187	1	446 369,00	0	0	1 / 459 187
5.Fiche		4 500 000	7	5 006 419	6	2 558 195	1	2 250 000	7 / 5 006 419
6.Fiche		3 000 000	2	1 835 000	2	1 829 000	0	0	2 / 1 835 000
7.Fiche		1 500 000	3	2 501 250	2	1 520 000	1	141 750	3 / 2 501 250
8.Fiche		2 000 000	2	784 295	2	778 300	0	0	2 / 784 295
3. Výzva									
1. Fiche	17. 5. 2019	3 000 000	1	2 507 402	1	2 507 402,00	0	0	1 / 2 507 402
5.Fiche		4 173 083	9	3 440 155	6	2 706 033	1	449 995,00	9 / 3 440 155
6.Fiche		5 171 000	14	5 203 200	13	4 085 290	0	0	14 / 5 203 200
7.Fiche		1 480 000	2	2 400 000	1	879 820	0	0	2 / 2 400 000
8.Fiche		2 216 255	4	884 499	4	776 873	0	0	4 / 884 499
4. Výzva									
10.Fiche	15. 7. 2020	10 899 950	21	7 875 565	18	5 899 669	3	1 467 045	21 / 7 875 565
6. Výzva									
10.Fiche	31. 5. 2021	4 708 909	11	5 622 446	9	3 844 613	1	314 216,00	11 / 5 622 446

7. Výzva									
5.Fiche	10. 5. 2022	3 206 840	13	5 277 183	9	3 019 214	3	411 187	12 / 3 965 996
6.Fiche		2 405 130	15	4 994 250	11	2 366 145	2	353 000	15 / 4 994 250
7.Fiche		2 405 130	3	887 499	3	763 832	0	0	3 / 887 499
10.Fiche		1 749 935	9	2 327 238	8	2 013 096	0	0	9 / 2 327 238
8. Výzva									
10.Fiche	31. 5. 2023	1 887 826 (navýšena na: 2 132 105)	12	2 388 104	10	2 020 429	0	0	11 / 2 388 104
9. Výzva									
10.Fiche	19. 1. 2024	447 487	5	1 189 543	4	899 940	0	0	5 / 1 189 543

Interpretace dat

Výzvy 2 a 3 nebyly z administrativních důvodů prakticky vůbec vyhlášeny – nebyl zahájen příjem žádostí. Procesní aspekty však nedovolovaly nevyhlášenou výzvu nahradit výzvou novou se shodným číslem výzvy a bylo tak nutné pokračovat v číslování výzev, jako v případě výzev

Neúspěšné projekty se vyskytovaly zejména žadatelů ze soukromého sektoru v rámci podpory nezemědělského a zemědělského podnikání. Jednalo se o případy stažení žádosti žadatelem, nezpůsobilosti projektů apod. V rámci Fiche 10 (článek 20 PRV) se jednalo spíše o případy nedostatečné alokace výzvy.

EO: B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Zpracování (aktualizace) jednoduché intervenční logiky
- Skupinová diskuse členů Focus Group
- Syntéza poznatků (při vyhodnocení účinnosti implementace doporučení)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.1 Do jaké míry jsou východiska pro realizaci SCLLD, tj. závěry SWOT analýzy a Analýzy problémů a potřeb (APP) a identifikovaná rizika stále platná?

Klíčová zjištění

- změny a stavu klimatu (sucho a extrémny),
- priority obyvatelstva ve vzdělávání,
- ekologické smýšlení a chování obyvatelstva,
- stav lesních i dalších pozemků,
- vybavenosti a prostředí v obcích,
- financování a náklady sociálních služeb

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Zdůraznit nebo doplnit o zmíněná témata odpovídající prvky SCLLD.	2019	Kancelář MAS	Posun díky MAS ve zmíněných oblastech bezpochyby nastal. Byl by vhodný širší dopad.

EO: B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.2 Do jaké míry odpovídají cíle a opatření SCLLD aktuálním problémům a potřebám území MAS?			
Klíčová zjištění			
<p><i>V oblasti IROP a OP ŽP odpovídají cíle a opatření.</i></p> <p><i>V oblasti PRV a OPZ je vzhledem k situaci po řadě výzev a vzhledem k aktuálním možnostem vhodná realokace prostředků.</i></p>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Sloučení zbývajících alokací OPZ na prorodinná opatření (deaktivace zbývajících opatření PR OPZ).	2019	Kancelář MAS	Bylo zrealizováno.
2. Začlenění oblastí článku 20 do SCLLD.	2019	Kancelář MAS	Bylo zrealizováno.

EO: B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Hlavním účelem této evaluační otázky je vyhodnotit, zda a do jaké míry byly finanční prostředky alokované na jednotlivá opatření/Fiche Programových rámců SCLLD MAS Litomyšlsko v období 2014 – 2020 vhodně alokovány s ohledem na problémy a potřeby území.

MAS souhrnně hodnotí, jak implementace SCLLD přispěla k řešení daných (věcně příslušných problémů k opatřením/Fichím Programových rámců) problémů a potřeb v území MAS.

Zdroj dat/informací

MAS při zodpovídání EO využívá zejména tyto dokumenty/záznamy/zdroje:

- Výzvy MAS (CSSF14+, Portál farmáře)
- Programové rámce
- Seznamy žádostí a podporu projektů pod MAS Data z MS2014+ o schválených, ukončených projektech (žádostech), údaje o projektech v Portálu farmáře

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů *Focus Group* (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.3 Do jaké míry jsou alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?			
Klíčová zjištění			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Potřeba realokace prostředků v OPZ 2. Potřeba realokace prostředků v PRV 			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Realokace prostředků v OPZ	2019	Kancelář MAS	Přesuny napomohly vyšší míře dočerpání, prostředků, avšak ne do 100 %
2. Realokace prostředků v PRV	2019	Kancelář MAS	Prostředky díky přesunům dočerpány

Odpovědi na evaluační podotázky

<p>B.3.1) Předkládali žadatelé do jednotlivých výzev MAS projektové žádosti v alokaci, která byla výrazně nižší nebo vyšší než alokace dané výzvy?</p> <p>Odpověď:</p> <p><i>Převážně v počátcích realizace proběhly některé výzvy s nižším zájmem žadatelů (např. 2. a 6. Výzva IROP). Důvodem ale bylo zejména seznamování žadatelů s podmínkami, jejich praktická aplikace případně nevhodné nastavení preferenčních kritérií. Následné výzvy již byly úspěšné.</i></p> <p><i>Výjimku tvořilo opatření IROP zaměřené na sociální bydlení, kdy byly podmínky trvalou a neodstranitelnou překážkou a PR OP ŽP, kde s projekty souvisela poměrně vysoká administrativní náročnost. Rovněž byl podán jeden projekt za více žadatelů s uměle omezeným rozsahem, čímž se počet žádostí rovněž snížil.</i></p> <p><i>Zájem žadatelů se ale obecně postupem času zvyšoval s nárůstem zkušeností.</i></p> <p><i>Vyšší vyrovnanosti alokace a poptávky ve výzvách MAS napomáhala také animace a vhodné nastavení podmínek výzev MAS.</i></p>
<p>B.3.2) Do jaké míry by musely být finanční prostředky v Opatřeních/Fichích Programových rámců navýšeny, aby SCLLD efektivně přispěla k řešení identifikovaných problémů území, respektive uspokojení potřeb, respektive dosažení cílů SCLLD?</p> <p>Odpověď:</p> <p><i>Výzvy v opatřeních/Fichích s nízkým zájmem většinou nepředstavovaly velké objemy alokace. Jejich přesun tak napomohl čerpání a v exponovanějších opatřeních/Fichích byl často i nedostatečný.</i></p>

V některých opatřeních by muselo být navýšení poměrně významné, v některých případech by mohly být využity dokonce násobně vyšší objemy prostředků (např. IROP – vzdělávání, bezpečnost dopravy, PR PRV). Některé Mnohdy je relativní vyrovnanost způsobena omezujícími nastaveními výzvy zejména z pohledu omezení CZV a preferenčních kritérií. Je ale patrná nevyrovnanost absorpční kapacity v opatřeních (viz výše).

Klíčová zjištění:

1. Ve výzvách s významnější alokací nedocházelo k velkým rozdílům nabídky a poptávky (mnohdy z důvodu omezujících podmínek MAS)
2. Čerpání v jednotlivých opatřeních se často liší v závislosti na jejich „atraktivitě“.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.3 Do jaké míry byly alokované finanční prostředky na jednotlivá Opatření/Fiche Programových rámců dostatečné pro vyřešení identifikovaných problémů a potřeb v území MAS?

Odpověď na evaluační otázku:

Alokované finanční prostředky byly pro území MAS Litomyšlsko relevantní, ale v mnoha klíčových oblastech nedostatečné pro úplné vyřešení identifikovaných problémů. Zatímco u některých specifických opatření (např. sociální bydlení v IROP nebo některé nezemědělské činnosti v PRV) byla alokace dostačující či dokonce nevyužitá (omezení pravidel, náročnost, šíře opatření...), v exponovaných oblastech by území dokázalo efektivně využít násobně vyšší objemy prostředků.

V absorpční kapacitě jsou značné rozdíly mezi opatřeními/Fichemi i operačními programy. V některých případech nebyla alokace využita, ale v některých případech by mohly být využity také násobně vyšší objemy prostředků.

Například:

- Vzdělávání (IROP): Zde poptávka trvale a výrazně převyšovala nabídku.
- Zemědělství a podnikání (PRV): Zájem byl stabilní a často převyšoval dostupné zdroje, což vedlo k nutnosti realokací.
- Sociální bydlení a environmentální opatření: Naopak u těchto témat byla alokace dostatečná, ale zájem žadatelů nízký kvůli nastavení pravidel řídicími orgány, nikoliv kvůli absenci problému v území.

Finanční prostředky byly alokovány do správných oblastí (relevance byla vysoká), ale jejich objem odpovídal spíše administrativním možnostem než skutečným potřebám území. Strategie tak přispěla k řešení problémů spíše bodově a u vybraných subjektů, zatímco pro celoplošné vyřešení problémů (např. v oblasti adaptace na změnu klimatu nebo modernizace vzdělávací infrastruktury) by bylo nutné alokaci v budoucích obdobích výrazně posílit.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. V některých opatřeních/Fichích byla alokace dostatečná
2. V některých opatřeních/Fichích je absorpční kapacita území několikanásobně vyšší (zdánlivá vyrovnanost mnohdy plyne z omezujících podmínek MAS)

EO: B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Hlavním cílem této evaluační otázky je vyhodnotit, na kolik se podařilo realizovat projekty v navržených opatřeních/Fichích. Smyslem této evaluační otázky je tedy potvrdit/vyvrátit, že v území MAS byly žadateli realizovány projekty, vedoucí k naplnění cílů příslušných opatření/Fichí.

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Skupinová diskuse členů Focus Group (tj. partnerů a žadatelů, příjemců MAS, členů kanceláře MAS, příp. dalších)
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

B.4 Do jaké míry obsahují Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které je ze strany potenciálních žadatelů zájem?			
Klíčová zjištění			
<i>U většiny opatření/Fichí se zájem projevil v objemech čerpání. V řadě případů zatím ještě čerpání nedosahuje úrovní, které by si MAS představovala. To je způsobeno nízkými alokacemi, administrativními překážkami i prozatím malým počtem vyhlášených výzev.</i>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Přesun alokací Fichí PRV nedočerpaných po výzvách roku 2019 na článek 20.	2019	Kancelář MAS	Přesuny napomohly vyšší míře dočerpání, prostředků, avšak ne do 100 %
2. Realokace zbývajících prostředků po výzvách OPZ v 2019 na oblast prorodinných opatření.	2019	Kancelář MAS	Prostředky díky přesunům dočerpány

Odpovědi na evaluační podotázky

B.4.2) Obsahovaly Programové rámce taková Opatření/Fiche, jejichž alokace byla krácena ve prospěch jiného Opatření/Fiche?
Odpověď: <i>Opatření/Fichí s krácenou alokací bylo v IROP a PRV poměrně dost. Tato situace nastala také v OPZ na základě střednědobé evaluace. PR OP ŽP realokace neumožňoval.</i>

Konkrétní příklady: krácených opatření:

- PRV - protipovodňová opatření v lesích (omezení daná výkladem pravidel),.
- PRV - polní cesty (nízká alokace Fiche oproti ekonomické náročnosti projektů, náročnost příprav liniových staveb),.
- PRV - spolupráci v území (komplikace v přípravné fázi projektu),.

Přesuny (realokace) zásadně napomohly k vyšší míře dočerpání prostředků. Zatímco v PRV byly díky tomu prostředky dočerpány zcela, v OPZ realokace sice pomohly, ale k úplnému 100% vyčerpání i tak nedošlo.

B.4.4) Jaká Opatření/Fiche byla nově zavedena do Programových rámců v průběhu implementace SCLLD?

Odpověď:

Nově byla zařazena opatření zaměřená na sídelní zeleň v OP ŽP a Fiche implementující článek 20 PRV.

Klíčová zjištění:

1. Zařazení PR OP ŽP se nesešlo s velkým úspěchem.
2. Fiche implementující článek 20 PRV byla velmi úspěšná.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

B.4 Do jaké míry obsahovaly Programové rámce právě taková Opatření/Fiche, o které byl ze strany potenciálních žadatelů zájem?

Odpověď na evaluační otázku:

Opatření s krácenou alokací se vyskytovala v IROP, PRV i OPZ. Nejvýraznějšími příklady jsou Fiche v PRV zaměřené na polní cesty či protipovodňová opatření, které byly zrušeny či kráceny ve prospěch exponovanějších opatření, o která měli žadatelé reálný zájem. Tato flexibilita umožnila MAS efektivně reagovat na vývoj v území

Důvodem je převážně značná míra nejistoty a neznalost budoucí praxe v době sestavování Programových rámců.

Obecně lze říci, že SCLLD obsahovala zpočátku opatření/Fiche, o které byl zájem velmi rozdílný. Ke zlepšení došlo na základě praktických zkušeností po střednědobé evaluaci. Celkový výsledek je hodnocen ze strany FG i kanceláře MAS pozitivně, protože k úplnému využití prostředků nedošlo jen v takových případech, když to nebylo z objektivních důvodů možné (výklad pravidel ze strany řídicích orgánů, ušetřené nižší finanční prostředky projektů ve fázi výběrového řízení nebo realizace...).

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Je evidentní značný přínos průběžných reakcí na reálný vývoj, protože při dlouhodobém plánování hraje značnou roli nejistota budoucího vývoje a praxe.

Oblast C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD

Cílem ex-post evaluace v Oblasti C je vyhodnocení výsledků intervencí realizovaných v rámci dané SCLLD a příspěvku intervencí k dosahování cílů SCLLD. **Předmětem** evaluace v Oblasti C jsou proto vstupy a výstupy implementace SCLLD, jejich vzájemné vazby a změny, které výstupy způsobily v různých oblastech společnosti a hospodářství (tj. výsledky implementace SCLLD). Ex-post evaluace v Oblasti C podává informace o tom, zda:

1. **Přinesly vynaložené prostředky (zdroje) odpovídající a uspokojivé výsledky, které jsou v území potřeba?**
2. **Bylo dosaženo naplánovaných cílů SCLLD? Přinesla realizace SCLLD 2014 - 2020 do území plánované (i neplánované) potřebné změny?**
3. **Co jsme pro dosažení vytýčených cílů udělali dobře a co naopak špatně?**
4. **Co je třeba v následujících programových obdobích změnit, abychom dosahovali lepších výsledků s menším vynaložením zdrojů?**
5. **Přispěla realizace SCLLD 2014 – 2020 ke zlepšení života konkrétních cílových skupin? Jak? Proč ano, proč ne?**
6. **Jakou přidanou hodnotu SCLLD do území MAS Litomyšsko přinesla? Jaké jsou hlavní důvody pro pokračování metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích?**

Oblast C tedy představuje tzv. výsledkovou evaluaci. MAS jejím prostřednictvím zjišťuje a vyhodnocuje, co bylo do území prostřednictvím projektů (intervencí) v období 2014 - 2020 vloženo, co to území přineslo a k jakým změnám v území (u cílových skupin) díky intervencím v programovém období 2014 – 2020 došlo.

Porovnáním vstupů s výstupy a výsledky získává MAS informace o dobré, ale i špatné praxi v implementaci SCLLD.

V rámci výsledkové ex-post evaluace v Oblasti C MAS Litomyšsko:

1. **popisuje způsob a vyhodnocuje** účinnost implementace doporučení navržených v rámci mid-term evaluace u EO v Oblasti C a
2. zodpovídá následující evaluační **otázky**:
 - C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází?
 - C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?
 - C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?
 - C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně?
 - C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů opatření/Fichí Programových rámců?
 - C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?
 - C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
 - C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Klíčovým nástrojem při zodpovídání podotázek a otázek v Oblasti C jsou tyto metody:

- Obsahová analýza (výzvy, věcný a finanční pokrok)
- Individuální (příp. skupinové) rozhovory s žadateli/příjemci a cílovými skupinami (nutné pro zpracování případových studií)

- Case Studies (případové studie).

Obecná logika (postup) zodpovídání evaluačních otázek v Oblasti C – Výstupy a výsledky implementace SCLLD:

1. Shromáždění dostupných dat, dokumentů a záznamů (vč. žádostí o dotaci, studií proveditelnosti, příp. dalších příloh popisujících podrobnosti k dané žádosti/projektu) → jejich zpracování: obsahová analýza, příprava pro realizaci rozhovorů s vybranými příjemci a zpracování případových studií (příprava / individualizace otázek pro rozhovory, výběr a kontaktování příjemců, oslovení, domluvení termínů rozhovorů) →
2. realizace individuálních rozhovorů s příjemci s cílem získat takové informace o výstupech a výsledcích projektů, které nejsou vyjádřeny hodnotou stanovených indikátorů (se zaměřením na zamýšlené i nezamýšlené výstupy) →
3. zpracování záznamů: podrobný zápis z každého individuálního rozhovoru →
4. zpracování případové studie ke každému vybranému projektu →
5. syntéza poznatků z případových studií a formulace odpovědí na podotázky →
6. realizace Focus Group k zodpovězení EO C.6, C.7 a C.8 (postup a metodologie Focus Group viz Obecný postup zodpovídání u oblasti B) →
7. syntéza/shrnutí odpovědí na podotázky: formulace odpovědí na evaluační otázky →
8. identifikace hlavních zjištění →
9. vypracování případných návrhů doporučení pro následující programová období pro implementaci integrovaných nástrojů na MAS.

EO C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit konečný stav implementace (realizace) SCLLD na MAS v programovém období 2014 - 2020.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Přehled výzev MAS
- Záznamy k výzvám (výzva MAS, seznamy přijatých žádostí, seznamy podpořených projektů)
- Informace v CSSF14+ (podpořené projekty / projekty s vydaným právním aktem / proplacené projekty ad.)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2018 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?			
Klíčová zjištění			
<p><i>Vyhlašování výzev bylo pozdrženo pozdějším schválením SCLLD (06/2017).</i></p> <p><i>Zpětná reflexe je vzhledem k postupujícímu času stále obtížnější. Subjektivním pohledem ale MAS spatřuje příčinu v „nezajetých“ a zdlouhavých procesech hodnocení SCLLD, ve značné subjektivitě hodnocení SCLLD, ale také ve změně SCLLD nutné z důvodu závažných změn v potřebách území.</i></p> <p><i>Proces vyhlašování prvních výzev v jednotlivých operačních programech byl delší než u následných, kde již bylo možné využít zkušenosti.</i></p>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. IROP – vyhlášení výzev ve všech opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	2019	Kancelář MAS	Kroky byly splněny a naplnily svůj účel. Nevyčerpaná minimální lokace vznikla provozními důvody posledních projektů.
2. PRV – vyhlášení výzev ve všech opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	06/2019	Kancelář MAS	Kroky byly splněny a naplnily svůj účel. Alokace byla přečerpána.
3. OPZ – vyhlášení výzev ve všech relevantních opatřeních v co možná nejvyšší alokaci	06/2019	Kancelář MAS	Kroky byly splněny a do značné míry naplnily svůj účel. Nedočerpaná alokace vznikla nezpůsobilostí aktivit posledních projektů.
4. OP ŽP – vyhlášení výzvy v maximální alokaci	2019	Kancelář MAS	Výzva byla vyhlášena v maximální alokaci. Projekty ale nebyly příliš úspěšné (zdůvodnění výše).

Odovědi na evaluační podotázky

Pokrok v implementaci (realizaci) SCLLD – přehled výzev dle stavu k 31. 12. 2024	
<ul style="list-style-type: none">□ MAS má 0 výzev, u kterých probíhá administrativní kontrola a ZoZ ze strany ŘO/SZIF, z toho:<ul style="list-style-type: none">- 0 v PR PRV□ MAS má 2 výzvy, ve kterých jsou projekty v realizaci (neukončené projekty s vydaným právním aktem), z toho:<ul style="list-style-type: none">- 1 v PR PRV,- 1 v OP ŽP□ MAS má 34 výzev, ve kterých jsou ukončené projekty (projekty, u kterých byla podána závěrečná žádost o platbu/závěrečná zpráva o realizaci), z toho:<ul style="list-style-type: none">- 17 v PR IROP,- 7 v PR PRV,- 10 v PR OPZ,□ MAS má 3 výzev, do kterých nebyly předloženy žádné žádosti o podporu, z toho:<ul style="list-style-type: none">- 1 v PR IROP,- 2 v PR PRV,- 0 v PR OPZ,- 0 v PR OP ŽP	
Klíčová zjištění:	
<ol style="list-style-type: none">1. Celkově považujeme realizaci výzev za úspěšnou i v takto záměrně vysokém počtu výzev.2. Jedinou výzvou bez přijatých projektů byla výzva v rámci IROP zaměřená na sociální bydlení, kde byli žadatelé odrazeni změnou podmínek.	

Odověď na evaluační otázku, doporučení

C.1 V jaké fázi realizace se SCLLD k 31. 12. 2024 nachází (do jaké míry byl průběh realizace v souladu s plánovaným harmonogramem výzev)?
<p>Odověď:</p> <p><i>Ke sledovanému období je zcela ukončený PR IROP a OPZ. V PR OP ŽP byl stále v realizaci jeden projekt, a to z důvodu doplňování nové zeleně (jde o projekt pracující s živými prvky). V PR PRV byly v realizaci čtyři projekty přijaté v poslední výzvě tzv. přechodného období.</i></p> <p>V době vzniku tohoto dokumentu jsou všechny projekty ukončené, avšak právě s výjimkou projektu v PZ OP ŽP, kde probíhá administrativní ukončení.</p> <p><i>Harmonogram a jeho plnění závisí na personálních kapacitách, které jsou omezené a musí operativně reagovat na řadu nárazových a obtížně plánovatelných administrativních kroků, které jsou při množství projektů často velmi zatěžující a termínově často obtížně predikovatelné.</i></p>
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
<ol style="list-style-type: none">1. Většina realizace SCLLD i jednotlivých projektů probíhala v dostatečných termínech.2. Pevný harmonogram a jeho dodržování závisí personálních kapacitách.3. Rozsáhlé projekty pracující s živou složkou představují značné riziko.

EO C.2 Do jaké míry přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů (věcný a finanční pokrok realizace SCLLD)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je popsat a vyhodnotit, jak vhodně byly nastaveny cílové hodnoty povinných indikátorů výsledku a výstupu u opatření/Fichí Programových rámců. Evaluace (tj. zpracování údajů) MAS provádí za všechna opatření/Fiche všech Programových rámců. MAS hodnotí, jak vhodně/nehodně byly zpočátku nastaveny cílové hodnoty indikátorů a identifikuje poznatky v oblasti nastavování cílových hodnot indikátorů pro budoucí strategie (jak se vyhnout opakování chyb/nedostatků, příklady dobré praxe v oblasti nastavování cílových hodnot, využití zdrojů informací pro stanovení cílových hodnot atp.).

MAS realizuje ex-post hodnocení v Oblasti C na základě individuálních rozhovorů/případových studií k projektům uvedeným v tabulce.

Tabulka 11 Přehled projektů pro ex-post evaluaci

Programový rámec	Opatření/Fiche	Název projektu	Žadatel	CZV projektu (Kč)
IROP	1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu	Zvýšení odolnosti požární zbrojnice Budíslav	Obec Budíslav	1 999 923,81
IROP	1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu	Chodník pro pěší – Tržek	Obec Tržek	618 977,91
IROP	1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity	Rozšíření Centra sociálních služeb Chotovice	Oblastní charita Nové Hradky	8 370 387,00,-
IROP	1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání	Rozvoj a modernizace odborné učebny na Základní škole a Mateřské škole Trstěnice	Obec Trstěnice	1 499 944,00
OP ŽP	1.3.7 Zeleň v obcích	Péče o dřeviny v obcích Mikroregionu Litomyšlsko	Mikroregion Litomyšlsko	6 386 518,29
OPZ	2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob	Sběrna prádla	Michal Vopařil	2 141 683,75
OPZ	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	Rozvoj domácí paliativní péče na Litomyšlsku	Farní charita Litomyšl	2 071 500,00

OPZ	2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	Dobry tábor - příměstské tábory v Litomyšli	Dobré divadlo	796 800,00
OPZ	2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	Dětský klub a příměstský tábor České Heřmanice	Městys České Heřmanice	905 850,00
PRV	1.4.2 Zemědělství	Pořízení manipulátoru	Pavel Sotona	1 688 000,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje	Lesní cesta k Janovskému rybníčku	Město Litomyšl	2 786 003,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	Pořízení vybavení pro Myslivecký spolek Poříčí	Myslivecký spolek Poříčí	317 000,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	Naučná stezka Borová	Městys České Heřmanice	459 187,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	Lesní technika pro Čistou	Obec Čistá	1 110 000,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	Zařízení pro měření geometrie osobních vozů	Ladislav Eliáš	618 000,00
PRV	19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje	Pořízení vybavení do řeznictví	Josef Morávek	1 759 640,00

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zprávy o plnění integrované strategie, vč. tabulky financování podle specifických cílů a tabulky indikátorů (s přehledem plánovaných cílových a dosažených hodnot)
- Žádosti o změnu, příp. Zprávy o plnění integrované strategie (část „Informace o problémech, které se vyskytly v realizaci integrované strategie v průběhu období, za které je tato zpráva vykazována a přijatá opatření“, příp. další relevantní části Zprávy)
- Evaluační zpráva

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Syntéza poznatků (při zodpovídání podotázek a EO)

Tabulka 12 – Upravená tabulka g) pro účely ex-post evaluace

3. Údaje převzaté z mid-term evaluační zprávy													Údaje z CSSF14+ k 31. 12. 2024	
Spec. cíl SCLLD	Opatření SCLLD	Identifikace indikátorů				Hodnoty indikátorů					Dosažená hodnota indikátoru v mid-term evaluaci		Konečná dosažená hodnota indikátoru	
		Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru (výstup/výsledek)	Výchozí hodnota	Datum výchozí hodnoty	Cílová hodnota	Datum cílové hodnoty	Milník 31. 12. 2018 (je-li ŘO vyžadován)	Závazek	% plnění	Dosažená hodnota	% plnění
1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost	1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání	5 00 00	Počet podpořených vzdělávacích zařízení	Zařízení	Výstup	0	1.1.2014	14	31.12.2023	6	2	0,33	15	1,07
		5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	osoby	Výstup	0	1.1.2014	280	31.12.2023	N/A	317	N/A	802	2,86
		5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	Výsledek	77,3	31.12.2013	90,5	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	82,1	0,91
		5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	%	Výsledek	5,4	31.12.2013	5	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	6,8	1,36
	1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity	5 53 01	Počet podpořených bytů pro sociální bydlení	Bytové jednotky	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	1	N/A	N/A	-	0
		5 53 10	Nárůst kapacity sociálních bytů	Lůžka	Výsledek	0	31.12.2015	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	-	0
		5 53 20	Průměrný počet osob využívající sociální bydlení	Osoby/rok	Výsledek	0	31.12.2015	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	-	0
		5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	Zázemí	Výstup	0	1.1.2014	6	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	9	1,5

		5 54 02	Počet poskytovaných druhů sociálních služeb	Služby	Výstup	0	1.1.2014	4	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	4	1
		6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	Klienti	Výsledek	1000	31.12.2015	1100	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	140	0,13
	1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu	5 75 01	Počet nových a modernizovaných objektů sloužících složkám IZS	Objekty	Výstup	0	1.1.2014	2	31.12.2023	1	N/A	N/A	2	1
		5 75 20	Počet exponovaných území s nedostatečnou připraveností složek IZS	Území	Výsledek	108	31.12.2014	48	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	107	2,23
	1.1.9 Volný čas, spolková činnost, sport, kultura	9 27 02	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	Akce/Operace	Výstup	0	1.1.2014	16	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	35	2,19
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	-	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
1.2. Kvalitní infrastruktura	1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu	7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	Realizace	Výstup	0	1.1.2014	10	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	12	1,2
		7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	Výsledek	30	31.12.2011	35	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	31	0,89
	1.2.6 Lesní cesty	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	N/A	N/A	1	1
		9 43 02	Celková délka lesních cest	Km	Výstup	0	31.12.2015	1394	31.12.2023	1	N/A	N/A	1394	1
	1.2.7 Polní cesty	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
1.3. Kvalitní životní prostředí	1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová	9 30 01	Celková (podpořená) plocha (O.5)	Ha	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	5	N/A	N/A	0	0

	opatření	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	1	N/A	N/A	0	0
	1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů	9 27 02	Počet podpořených akcí/operací (O.3)	Akce/operace	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	1	N/A	N/A	1	1
		9 30 01	Celková (podpořená) plocha (O.5)	Ha	Výstup	0	1.1.2014	0,33	31.12.2023	5	N/A	N/A	0,33	1
	1.3.7 Zeleň v obcích	4 54 12	Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí	Lokality	Výsledek	0	-	6	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	28	4,67
		4 65 00	Plocha stanovišť, která jsou podporována s cílem zlepšit jejich stav zachování	Ha	Výstup	0	1.1.2014	8,32	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	5,048	0,61
1.4. Silná místní ekonomika	1.4.1 Podnikání	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	17	31.12.2023	3	N/A	N/A	22	1,29
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	7,51	31.12.2023	1	N/A	N/A	6,51	0,87
	1.4.2 Zemědělství	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	18	31.12.2023	3	N/A	N/A	26	1,44
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	2,01	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	2,01	1
	1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	6	31.12.2023	2	N/A	N/A	6	1
		9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	0,26	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0,26	1
	1.4.4 Lesnictví,	9 37 01	Počet podpořených	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	6	31.12.2023	2	N/A	N/A	6	1

	zpracování produktů lesnictví, prodej produkce	9 48 00	zemědělských podniků/příjemců (O.4) Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader) (R.24/T.23)	FTE	Výsledek	0	31.12.2015	1,25	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	1,25	1
		9 31 02	Počet podpořených kooperačních činností (jiných než EIP) (O.17)	Činnosti spolupráce	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
	9 37 01	Počet podpořených zemědělských podniků/příjemců (O.4)	Podniky	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0	
2.1. Zodpovědná společnost	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	40	31.12.2023	N/A	110	N/A	33	0,825
		6 70 01	Kapacita podpořených služeb	Místa	Výstup	0	1.1.2014	10	31.12.2023	N/A	6	N/A	6	0,6
		6 70 10	Využívání podpořených služeb	Osoby	Výsledek	0	31.12.2015	30	31.12.2023	N/A	70	N/A	36	1,2
		6 73 10	Bývalí účastníci projektů, u nichž intervence formou sociální práce naplnila svůj účel	Osoby	Výsledek	0	31.12.2015	20	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
		6 73 15	Bývalí účastníci projektů v oblasti sociálních služeb, u nichž služba naplnila svůj účel	Osoby	Výsledek	0	31.12.2015	15	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
	2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob	1 02 11	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory	Organizace	Výsledek	0	31.12.2015	1	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	1	1
		1 02 12	Počet podpořených již existujících sociálních podniků.	Organizace	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	1	1
		1 02 13	Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře	Organizace	Výstup	0	1.1.2014	1	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0
		6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	3	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	2	0,67

2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	50	31.12.2023	N/A	66	N/A	149	2,98	
	5 01 30	Počet osob pracujících v rámci flexibilních forem práce	Osoby	Výsledek	0	31.12.2015	14	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0	
	6 00 00	Celkový počet účastníků	Osoby	Výstup	0	1.1.2014	70	31.12.2023	N/A	175	N/A	511	7,3	
2.2. Efektivní využívání společného kapitálu	2.2.4 Spolupráce mimo území mezi MAS	9 25 01	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	Výstup	0	1.1.2014	0	31.12.2023	N/A	N/A	N/A	0	0

Tabulka 13 – Návrh úpravy tabulky e) pro účely ex-post evaluace

Specifický cíl SCLLD	Opatření SCLLD	FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán při 1. Schválení SCLLD					FINANCOVÁNÍ (způsobilé výdaje v Kč) – finanční plán k 31. 12. 2024					Nezpůsobilé výdaje (v Kč)	skutečný stav čerpání (v Kč)	skutečný stav čerpání (v % z CZV)	
		Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce			Celkové způsobilé výdaje (CZV)	Z toho Podpora		Z toho Vlastní zdroje příjemce				
			Příspěve k Unie (a)	Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)	Příspěvek Unie (a)		Národní veřejné zdroje (SR, SF) (b)	Národní veřejné zdroje (kraj, obec, jiné) (c)	Národní soukromé zdroje (d)				
1.1 Silná místní soudržnost a sounáležitost	1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání	24 437,89	23 216	0,00	0,00	1 221,89	24 316 903,67	23 101 058,44	0,00	1 215 845,23	0,00	0,00	24 003 005,1	98 220,4482	

	1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity	22 105,24	21 000,00	0,00	552,62	552,62	17 922 755,65	17 026 617,86	0,00	232 482,55	663 655,24	0,00	17 922 555,6	81 078,3127
	1.1.6 Podmínky pro čelení přírodním vlivům a změnám klimatu	3 157,90	3 000,00	0,00	0,00	157,90	3 155 952,42	2 998 154,79	0,00	157 797,63	0,00	0,00	3 155 952,42	99 938,3267
	1.1.9 Volný čas, spolková činnost, sport, kultura	-	-	-	-	-	19 557 705	7 595 964	4 272 747	0,00	0,00	0,00	18 342 372	-
1.2 Kvalitní infrastruktura	1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu	14 736,83	14 000,00	0,00	736,83	0,00	14 859 776,29	14 116 787,51	0,00	742 988,78	0,00	0,00	14 370 531,6	97 514,4017
	1.2.6 Lesní cesty	7 500,00	1 920,00	1 080,00	0,00	4 500,00	5 159 573	1 604 737	902 665	0,00	0,00	0,00	2 786 003	37 146,7067

	1.2.7 Polní cesty	1 750,00	448,00	252,00	0,00	1 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3 Kvalitní životní prostředí	1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření	1 500,00	960,00	540,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů	1 000,00	640,00	360,00	0,00	0,00	446 369	285 676	160693	0,00	0,00	0,00	446 369	44 636,9
	1.3.7 Zeleň v obcích	-	-	-	-	-	16 666 666,68	10 000 000	0,00	6 666 666,68	0,00	0,00	4 783 428,71	-
1.4 Silná místní ekonomika	1.4.1 Podnikání	20 000,00	5 760,00	3 240,00	0,00	11000,00	20 698 317	5 421 482	3 049 586	0,00	0,00	0,00	16 849 611	84 248,055

	1.4.2 Zemědělství	17 500,00	4 480,00	2 520,00	0,00	10 500,00	20 968 656	5 587 900	3 143 197	0,00	0,00	0,00	18 309 230	104 624,171
	1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce	7 500,00	1 920,00	1 080,00	0,00	4 500,00	9 609 900	3 075 167	1 729 783	0,00	0,00	0,00	6 394 915	85 265,5333
	1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce	6 000,00	1 920,00	1 080,00	0,00	3 000,00	3 126 241	995 310	559 863	0,00	0,00	0,00	3 306 045	55 100,75
	1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity	1 569,48	502,23	282,51	0,00	784,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.1 Zodpovědná společnost	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	8 579,30	7 292,40	900,81	128,70	257,39	8 579 300	7 292 400	900 810	128 700	257 390	0,00	7 179 730,58	83 686,6712
	2.1.2 Zaměstnávání sociálně	2 736,85	2 326,31	0,00	0,00	410,54	2 736 850	2 326 310	0,00	0,00	410 540	0,00	2 346 458,31	85 735,7294

	znevýhodněných osob													
	2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	2 736,85	2 326,31	287,36	41,07	82,11	2 736 850	2 326 310	287 360	41 070	82 110	0,00	2 138 716,5	78 145,1852
2.2 Efektivní využívání společného kapitálu	2.2.4 Spolupráce mimo území mezi MAS	1 536,59	885,08	497,85	0,00	153,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?			
Klíčová zjištění			
<i>Realizace k plnění bezpochyby přispívá, avšak hodnocení je prozatím předčasné.</i>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Monitorovat plnění indikátorů	kontinuálně	Kancelář MAS	Probíhalo průběžně. MAS V návaznosti byla také upravována nastavení následných výzev.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.2.1) Do jaké míry jsou v souladu s indikátorovým plánem dosahovány hodnoty indikátorů výstupů a výsledků v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců?	
<i>Cílových hodnot indikátorů bylo v drtivé většině případů dosaženo a mnohdy i ve vyšší míře než byla stanovená cílová hodnota.</i>	
<i>Případné nedosažení bylo způsobeno nejčastěji úplným nebo částečným přesunem alokace z opatření/Fiche (např. protipovodňová opatření v lesích, polní cesty...).</i>	
<i>V některých případech je nulové plnění způsobeno také faktem, že bylo opatření/Fiche přidáno až v průběhu realizace SCLLD a je tedy nulová původní cílová hodnota indikátoru v době prvního schválení SCLLD.</i>	
C.2.3) Do jaké míry upravovala MAS cílové hodnoty indikátorů prostřednictvím žádosti (žádostí) o změnu strategie (u jakých indikátorů, jak a proč)?	
<i>MAS cílové hodnoty indikátorů měnila pouze v případě přesunu lokací mezi opatřeními/Fichemi nebo konkrétními aktivitami.</i>	
Klíčová zjištění:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Problém může být prvotní nastavení cílových hodnot. MAS je transparentním subjektem bez předvýběru projektů a tedy není schopna zcela ovlivnit projekty, které ve výzvách uspějí a budou přispívat k plnění indikátorů. 2. Na dosahování cílových hodnot indikátorů mají vliv také pravidla na úrovni ŘO a jejich interpretace, což bylo mnohdy známé až po nastavení cílových hodnot. 	

Odpoověď na evaluační otázku, doporučení

C.2 Jak přispěla realizace jednotlivých Opatření/Fichí Programových rámců k dosahování hodnot indikátorů?
Odpoověď: <i>Realizace přispěla významnou měrou. V menší míře nedošlo k naplnění cílových hodnot indikátorů realizovaných opatření v důsledku rozdílného naplňování hodnot indikátorů jednotlivými projekty ve srovnání s předpokladem v době vzniku jednotlivých PR.</i>
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Problém může být prvotní nastavení cílových hodnot. MAS je transparentním subjektem bez předvýběru projektů a tedy není schopna zcela ovlivnit projekty, které ve výzvách uspějí a budou přispívat k plnění indikátorů.
2. Na dosahování cílových hodnot indikátorů mají vliv také pravidla na úrovni ŘO a jejich interpretace, což bylo mnohdy známé až po nastavení cílových hodnot.

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda podpořené intervence (projekty), respektive vynaložené prostředky vedly k dosahování stanoveného efektu, tj. do jaké míry splnily svůj účel.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií. Zaměřuje se na skutečnost, zda projekty (intervence) přináší do území MAS právě ty efekty, které jsou očekávány.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s detailním popisem plánovaných aktivit projektu, tisková verze žádosti o podporu apod.)
- Žadatelé – individuální rozhovory
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?			
Klíčová zjištění			
<i>V celkovém pohledu SCLLD se podle průběhu prozatím nedokončených projektů daří prostředky využívat k dosahování výstupů i výsledků pro území působnosti, žadatele i cílové skupiny.</i>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Neidentifikováno			

Odpovědi na evaluační podotázky

C.3.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Opatřeních/Fichích Programových rámců k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků?
<p>Odpověď:</p> <p><i>V první fázi realizace SCLLD (před střednědobou evaluací) i ve fázi druhé se některých u projektů vyskytovaly dílčí potíže (realizační, administrační a naprosto výjimečně v oblasti naplňování cílových hodnot indikátorů). Jednalo se ale převážně o méně závažné potíže, i když se vyskytlo několik problematičtějších projektů (např. Dětský klub a příměstský tábor České Heřmanice (OPZ), Péče o dřeviny v obcích Mikroregionu Litomyšlsko (OP ŽP)). Vliv jednotlivých projektů na celkové výsledky opatření/Fichí se rozptýlil v závislosti na počtu projektů v opatření/Fichí.</i></p> <p><i>Celkově tak jednotlivé projekty neovlivnily realizaci jednotlivých opatření/Fichí PR.</i></p> <p><i>Pouze u opatření v PR OPZ a zejména OP ŽP (kde byl podpořen jeden projekt) byl vliv jednotlivých projektů velký. V případě OP ŽP se navíc jednalo o projekt poměrně problematický. V takových případech byly výsledky opatření horší. Jde ale o ojedinělé případy.</i></p>
C.3.2) Do jaké míry vedou intervence k uspokojování potřeb cílových skupin daného projektu (relevantních k Opatřením/Fichím Programových rámců)?
<p>Odpověď:</p> <p><i>Protože u projektů PR PRV a PR OP ŽP jsou cílovou skupinou zpravidla sami žadatelé a jejich potřeby jsou tak uspokojovány přímo projekty, věnuje se následující text PR OPZ, IROP. V těchto případech jsou přínosy ale nehmatného charakteru.</i></p> <p><i>Potřeby cílových skupin jsou v případě projektu IROP naplňovány přeneseně například v podobě lepší dostupnosti, přístupnosti a kvality možností, které mají v místě (např. podpora vzdělávání a další infrastruktury). Vzhledem k tomu, že jsou výstupy zrealizované a cílovým skupinám přístupné, je možno odvodit, že přispívají k naplňování potřeb CS.</i></p> <p><i>Také v případě realizace PR OPZ je naplňování potřeb CS často obtížně kvantifikovatelné. Jde o „měkké“ efekty obtížně vyjádřitelné například indikátory apod. Zejména ale projekty sociálních služeb zaměřené například na paliativní péči poskytovanou cílovým skupinám v těch nejtěžších životních chvílích mají obrovský efekt, i když vyjádřený jen malou výstupní hodnotou indikátoru.</i></p> <p><i>Příkladem může být projekt Farní charity Litomyšl zaměřený právě na poskytování paliativní péče. V tomto případě je pomoc dotčeným osobám jejich blízkým nedocenitelná.</i></p>

Nutno podotknout, že tyto informace jsou přenesené převážně z rozhovorů a případových studií, a nikoli z rozhovorů přímo se zástupci cílových skupin, kterých jsou desetitisíce.

C.3.3) Do jaké míry jsou výstupy a výsledky a dopady dosažené v jednotlivých Programových rámcích skutečně udržitelné?

Zde se odpovědi významně liší v závislosti na daném PR.

Investiční projekty (IROP, PRV) budou dle slov příjemců mít podstatně vyšší životnost, než je doba udržitelnosti daná pravidly. Jde většinou o dlouhodobé investice. Příjemci shodně konstatují, že počítají s prostředky na provoz a údržbu výstupů (znají už běžnou praxi).

Neinvestiční projekty (OPZ) by dle slov žadatelů nemohly být bez podpory realizovány vůbec nebo v radikálně nižším rozsahu. Totéž platí i na dobu po dokončení projektů. Jako příčina je uváděna cena služeb hrazených z projektu, která je pro cílovou skupinu v regionu neakceptovatelná (v rozsahu jaký je možný díky podpoře).

Jako příklad měkkého projektu s udržitelnými výstupy je možné zmínit sběrnou prádla, která funguje se zachováním podpořeného pracovního místa i nadále. Naopak mezi projekty, které bez podpory nadále nefundují patří Dobrý tábor, který skončil současně s koncem podpory.

Jediný projekt realizovaný V PR OP ŽP bude pravděpodobně mít s udržitelností nemalé následné výdaje, protože pracuje s živou zelenou složkou, která vyžaduje péči a její stav i zdravotní stav se mění.

Klíčová zjištění:

1. Naprostí většina projektů až na ojedinělé výjimky vedla k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků.
2. Míra naplňování potřeb CS je z pozice evaluátora posouditelná převážně přeneseně
3. Udržitelnost projektů se velmi liší v závislosti na jejich charakteru

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.3 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účelně (tj. do jaké míry intervence splnila svůj účel)?

Vynaložené prostředky byly využity vysoce účelně, což dokládá fakt, že drtivá většina projektů vedla k dosažení plánovaných výstupů i výsledků.

Účelnost je patrná zejména u investičních projektů v IROP a PRV, které vykazují dlouhodobou životnost přesahující zákonnou dobu udržitelnosti, čímž zajišťují trvalý přínos pro infrastrukturu regionu. Potřeby cílových skupin byly naplňovány především přeneseně skrze zlepšení dostupnosti a kvality veřejných služeb, jako je modernizace školních učeben či rozšiřování kapacit sociálních zařízení.

Jiným případem byly projekty neinvestičního charakteru, z nichž některé aktivity pokračují i po ukončení podpory, jiné nikoli. Specifickým příkladem vysoké účelnosti neinvestičních projektů jsou projekty paliativní péče v OPZ, které i při malých hodnotách indikátorů přinesly zásadní pomoc lidem v terminálním stádiu života. U „měkkých“ projektů je však účelnost limitována jejich závislostí na dotační podpoře, bez níž by byly v regionu nerealizovatelné.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Naprostí většina projektů až na ojedinělé výjimky vedla k dosažení předpokládaných (plánovaných) výstupů a výsledků.
2. Projekty bezesporu přispívaly k naplňování sledovaných potřeb CS, ale míra naplňování je obtížně kvantifikovatelná a subjektivní.
3. Udržitelnost investičních projektů je naplněná nebo zajištěná. Udržitelnost „měkkých“ projektů je spíše ojedinělá. Zajištění udržitelnosti projektu pracujícího s živou složkou je náročná.

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo dosaženo výstupů a výsledků odpovídajících vynaloženým finančním prostředkům. Tedy zda s danými finančními prostředky mohlo či nemohlo být dosaženo více (co do kvality i kvantity) výstupů a výsledků.

Dále je cílem této evaluační otázky určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo ještě nějakých dalších předem neplánovaných výsledků (výstupů, dopadů) - účinků, a to jak pozitivních, tak nežádoucích/negativních. A to na jakékoliv úrovni, tj. přímo u příjemce, u cílových skupin, u dalších dotčených osob či organizací (stakeholderů) apod. Smyslem ex-post hodnocení je zjistit veškeré možné účinky intervencí realizovaných v území MAS v programovém období 2014 – 2020.

Otázka je zodpovězena na základě rozhovorů s příjemci a prostřednictvím zpracování případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Žádosti o dotaci, studie proveditelnosti, další přílohy s informacemi o projektu (např. příloha s popisem plánovaných příměstských táborů, tisková verze žádosti o dotaci apod.)
- Příjemci – individuální rozhovory
- Záznamy z nepodpořených projektů
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?			
Klíčová zjištění			
<i>Dle dosavadní realizace projektů i související administrativy (zadávací řízení apod.) se jeví podpora jako účinná. Některé pozitivní efekty se projevují až druhotně. V realizaci projektů se objevily nečekané potíže nebo potřeby změn s dílčím dopadem bez vlivu na celý projekt.</i>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Doporučení potencionálním žadatelům dbát na zpracování analýzy rizik a zohlednění ekonomického vývoje při přípravě projektů.	kontinuálně	Kancelář MAS	<p>V období po střednědobé evaluaci došlo k řadě negativních ekonomických vlivů na projekty, které nebylo možné předvídat, a současně měly naprosto zásadní vliv na realizaci projektů.</p> <p>Šlo zejména o pandemii COVID-19 (nedostatek zboží, zpoždění projektů...), následná inflace (vlivy na rozpočet a hodnoty zakázek projektů), ruská invaze na Ukrajinu (vliv na ceny, priority...).</p> <p>Celkově se ale podařilo projekty řádně dokončit.</p>

Odpovědi na evaluační podotázky

C.4.1) Do jaké míry odpovídají dosažené výstupy a výsledky výši vynaložených prostředků (vstupů) v daném Opatření/Fichi Programového rámce?

Odpověď:

IROP

Jedná se o projekty převážně stavebního charakteru v podobě budování, rekonstrukcí a úprav objektů v nesrovnatelných podmínkách. Tato skutečnost má za následek značně individuální a nesrovnatelné náklady vzhledem k výstupům. Projekty jsou ale zadávány formou zadávacích řízení, což do značné míry zajišťuje hospodárnost projektů.

Ze strany žadatelů ale přicházely podněty na řešení negativních externích vlivů na navyšování rozpočtů a hodnot již uzavřených zakázek vlivem vysoké inflace.

Konkrétně v případě Pardubického kraje pomohla situaci řešit metodická podpora ze strany CP SZIF.

PRV

S podporou PRV jsou často pořizovány stroje a vybavení, které je ve většině případů poměrně běžné. Je tedy možné poměrně dobré srovnání, které neidentifikovalo znaky nehospodárnosti. Vzhledem k vyšší míře spolufinancování (zpravidla min 50 %) je sám žadatel (převážně soukromý) motivován k hospodárným nákupům.

Velký vliv na realizaci projektů ale měly také externí vlivy v podobě nedostupnosti předmětů projektů, prodlužování zakázek a v podobě navyšování cen vlivem inflace.

OPZ

Hospodárnost byla z důvodu kapacit MAS řešena ve fázi věcného hodnocení MAS krátkodobě využívaným externím odborníkem. Některé projekty byly hodnoceny nehospodárně a nebyly podpořeny nebo bylo doporučeno krácení výdajů.

Významný efekt na hospodárnost má také velikost a časová rozvrženost cílové skupiny, která je dle žadatelů často obtížně predikovatelná (např. cílová skupina paliativní péče), což má negativní vlivy také na kolísání vytíženosti pracovníků i jejich odměňování.

OP ŽP

Jediný realizovaný projekt se potýkal s vysokými a rostoucími výdaji na administraci projektu. To mělo vliv na prostředky příjemce, nikoli na prostředky dotační, které byly jasně vyčíslitelné.

Hospodárnost byla většinou zajištěna zadávacími řízeními a u PRV vysokou spoluúčastí žadatelů. Příkladem efektivní implementace inovací v mikropodniku je projekt měření geometrie vozů v Horkách.

C.4.2) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných pozitivních výsledků?

Odpověď:

V rámci komunikace s příjemci nebo při rozhovorech pro zpracování případových studií nebyly přímo ve většině případů identifikovány neočekávané pozitivní výsledky, avšak v některých případech k dosažení takových efektů došlo. Případové studie ovšem představují pouze omezený vzorek projektů.

Byly ale diskutovány širší nebo druhotné původně nepopisované efekty. Jedná se například o pozitivní vliv na zaměstnanost při umístění dětí do MŠ s budoucí navýšenou kapacitou, udržení obyvatel na venkově (IROP), širší využití pořizovaných strojů (PRV)

i nekvantifikovatelnou psychickou podporu a úlevu rodinných pečujících o blízké v terminálním stádiu jako důsledek primární paliativní péče (OPZ). V některých případech, zejména pokud byly projekty řešeny spoluprací na lokální úrovni, došlo k posílení vazeb v komunitě (zejména OPZ). V rámci realizace jediného projektu v PR OP ŽP bylo vedlejším efektem získání hlubší odbornosti a přehledu v oblasti obecní zeleně.

Konkrétně je možné zmínit neplánované přínosy projektů Lesní technika pro Čistou, který vedl jako neočekávaný efekt ke vzniku částečného pracovního úvazku, ačkoliv to nebyl původní cíl. Dalším příkladem neplánovaných efektů tentokrát v případě neinvestičního projektu je zviditelnění sociálního podnikání u projektu Sběrny prádla.

C.4.3) Do jaké míry vedly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení předem nepředpokládaných negativních výsledků?

Odpověď:

Obecné negativní vlivy a důsledky v důsledku inflace apod. již byly zmíněny. V tomto případě se často jedná spíše o zjištění z praxe MAS než z o informace z rozhovorů s vybranými příjemci (případové studie).

V PR IROP byly diskutovány spíše nečekané drobné problémy technické (z důvodu skutečností zjištěných při realizaci) i administrativní. Celkové cíle a výstupy ale nebyly ovlivněny.

V PR PRV nebyly identifikovány jiné negativní efekty.

V PR OPZ byl diskutován zjištěný problém s časovou nevyvážeností poptávky po sociálních službách, následným obtížným plánováním kapacit, zaměstnanců i negativní vliv na následné kolísavé odměňování zaměstnanců, což jim činilo potíže. Negativním zjištěním z praxe nerealizovaného projektu bylo přísné posuzování ne/komerčnosti a současně způsobilosti služeb vztažené například k situaci ve velkých městech, kde je možné oproti venkovské situaci některé služby možné provozovat komerčně.

V PR OPŽP dosáhl jediný realizovaný projekt k řadě negativních výsledků, ale i zjištění. Negativním výsledkem je především nepříznivý poměr vynaloženého úsilí a vlastních prostředků k výši podpory. Efektivita je tak ve srovnání s realizací vlastními silami poměrně nízká. Negativní zjištění se týkají zejména náročnosti a délce trvání administrace, realizace ale také udržitelnosti. Některá negativa vyplynula z rozsahu projektu. Tento projekt také ještě není finálně administrativně ukončen!

Konkrétně je možné zmínit zjištění z projektu Mysliveckého spolku Poříčí, kde neuznání výdajů na nezbytné proškolení obsluhy dronu zvýšilo vlastní náklady spolku a projekt pro něj finančně zkomplikovalo.

U projektu OP ŽP (sídelní zeleň) je pak nutné zdůraznit extrémní administrativní zátěž, která odrazuje od budoucích podobných akcí spolu s faktem, že projekty zaměřené na živé prvky jsou obecně hodně proměnlivé.

Klíčová zjištění

1. Hospodárnost je dle názoru MAS různými způsoby zajištěna.
2. Pokud byly zjištěny nepředvídatelné pozitivní efekty, jednalo se o druhotné nehmotné efekty.
3. Negativní efekty (často v měřítku projektů závažné) pro žadatele vznikaly zejména v důsledku externích vlivů
4. Celkový efekt jediného realizovaného projektu v rámci PR OP ŽP se jeví spíše jako negativní.

Odpořed' na evaluační otázku, doporučení

C.4 Do jaké míry byly finanční prostředky na intervence vynaloženy účinně a do jaké míry přinesly i neplánované (pozitivní i negativní) účinky?
<i>Intervence byly realizovány účinně, ačkoliv se MAS i žadatelé museli vyrovnat s nepředvídatelnými externími vlivy, zejména pandemií COVID-19 a vysokou inflací, které navyšovaly rozpočty a prodlužovaly zakázky.</i>
<i>Hospodárnost byla zajištěna systémem zadávacích řízení a kontrolou externích odborníků ve fázi hodnocení.</i>
<i>Kromě plánovaných cílů byly v některých případech identifikovány významné sekundární pozitivní efekty, jako je stabilizace zaměstnanosti díky navýšení kapacit MŠ, posílení komunitních vazeb při společné přípravě projektů a získání odborného přehledu u žadatelů v oblasti ekologie.</i>
<i>Jako negativní účinek byla identifikována nepřiměřená administrativní zátěž a vysoké vlastní náklady u projektů pracujících s živou složkou (OP ŽP), kde byl poměr úsilí a výše podpory vyhodnocen jako neefektivní.</i>
Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)
1. Je větší míře je třeba v přípravě projektů kalkulovat s nejistými, ale závažnými riziky.
2. Existují a mohou dále nastávat dříve neočekávané externí vlivy, které není možné předvídat, přitom mohou mít ale zásadní vliv.
3. Efekty projektů s mnoha spolupracujícími subjekty a pracujících navíc s živou složkou mohou být vzhledem k náročnosti relativně nízké.

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda bylo prostřednictvím intervencí (projektů) dosaženo stanovených cílů specifických cílů SCLLD, na které navazují jednotlivá opatření/Fiche Programových rámců.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- SCLLD – cíle jednotlivých opatření/Fichí Programových rámců (do kterých budou náležet vybrané projekty, u kterých zpracovává případové studie)
- Intervenční logika (viz otázku B.1)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Případové studie
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Klíčová zjištění

Projekty vykazující pozitivní vývoj směrem k úspěšné realizaci napomáhají plnění SC. Ojedinele se MAS potýkala s pravděpodobně účelovými projekty, kdy se je snažila eliminovat pomocí kritérií nebo dalšími administrativními kroky. Tyto snahy se později ukázaly jako úspěšné. Celkový podíl/vliv těchto projektů na dosahování SC je tedy mizivý.

Projekty tradičních aktérů v území MAS směřovaly vždy k dosahování cílů a rozvoji regionu.

Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy

Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Důraz na relevantní a smysluplná kritéria hodnocení projektů	kontinuálně	Kancelář MAS	Podle názoru evaluátora se daří.
2. Podnět na NS MAS na začlenění kritéria/pravomoci MAS „záchranné brzdy“ do pravidel k vyloučení evidentně účelových projektů na základě místní znalosti MAS	příležitostně	Kancelář MAS	Vzhledem k období 2014-2020 nenaplněno.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.5.1) Do jaké míry naplňovaly cíle jednotlivých intervencí (projektů) specifický cíl daného Opatření/Fiche, tj. vedly k dosahování specifických cílů v jednotlivých Programových rámcích?

Odpověď:

Intervence v jednotlivých programových rámcích prokazatelně přispěly k naplňování specifických cílů strategie, přičemž míra naplnění se lišila podle charakteru projektů:

- IROP (SC 1.1 a 1.2): Cíle byly naplňovány zejména skrze modernizaci infrastruktury. Případové studie potvrzují, že projekty jako „Rozvoj odborné učebny v Trstěnici“ nebo „Navýšení kapacity MŠ Sloupnice“ přímo zvýšily kvalitu a dostupnost vzdělávání. V oblasti bezpečnosti projekt „Chodník v Tržku“ a „Požární zbrojnice Budislav“ vedly k reálnému posílení odolnosti území a bezpečnosti obyvatel.

- PRV (SC 1.1, 1.2, 1.3 a 1.4): Projekty podpořily místní ekonomiku a životní prostředí. Například „Zařízení pro měření geometrie vozů v Horkách“ přineslo inovativní technologie do mikropodniku, zatímco „Dron pro Myslivecký spolek Poříčí“ a „Lesní technika pro Čistou“ přispěly k šetrnému hospodaření a ochraně biodiverzity. Ojedinele projekty nesoucí znaky účelovosti se MAS dařilo eliminovat pomocí kritérií věcného hodnocení nebo dalších administrativních kroků MAS..

• OPZ (SC 2.1): U projektů sociálních služeb, jako je „Paliativní péče Farní charity Litomyšl“, byl věcný přínos k SC „Zodpovědná společnost“ obrovský a nehmotná pomoc cílové skupině v nejtěžších chvílích mnohonásobně převýšila hodnotu kvantifikovatelných indikátorů. Projekty dětských klubů a táborů pak efektivně naplnily cíl skloubení rodinného a pracovního života.

• OP ŽP (SC 1.3): Projekt „Péče o dřeviny v obcích Mikroregionu“ sice naplnil cíle v oblasti ekologické stability, ale za cenu extrémního administrativního úsilí, které efektivitu intervence v očích žadatele snížilo.

Klíčová zjištění:

1. Cíle projektů obecně přispívaly k plnění cílů opatření/Fichí i SCLLD.
2. Objevily se projekty subjektivně na základě místní znalosti považované za účelové a tedy nepřispívající k plnění cílů.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.5 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosahování specifických cílů Opatření/Fichí Programových rámců?

Realizace intervencí vedla k úspěšnému dosažení specifických cílů strategie SCLLD. Jako klíčový faktor se ukázala role tradičních aktérů z území (obce, charity, dlouhodobě působící spolky a místní podnikatelé), jejichž projekty měly vždy pozitivní vliv na naplňování cílů, protože vycházely z reálné místní poptávky a znalosti prostředí.

Kvalitativní přínos projektů (např. posílení sounáležitosti u projektu „Naučná stezka Borová“ nebo zvýšení kompetencí u sociálních podniků) je zásadní, byť je často obtížně vyčíslitelný pouze skrze indikátory a jeho posouzení je do jisté míry subjektivní.

Místní znalost a osobní přístup kanceláře MAS umožnila identifikovat a eliminovat ojedinělé projekty, jejichž primárním cílem bylo pouze získání finančních prostředků bez hlubšího vazby na rozvoj regionu.

U projektů v oblasti sociálních služeb a vzdělávání došlo k synergii, kdy investice do infrastruktury (IROP) byly následně doplněny měkkými aktivitami (OPZ), což vedlo k komplexnímu naplnění specifických cílů strategie.

Závěrem lze konstatovat, že intervence byly nastaveny správně a v drtivé většině případů splnily to, co strategie SCLLD od příslušných opatření a fichí očekávala.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Projekty tradičních subjektů v území vedly vždy k naplňování specifických cílů.
2. Ojediněle se však objevily také projekty, jejichž cílem pravděpodobně bylo spíše získání finančních prostředků.

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, zda a jak byla prostřednictvím intervencí (projektů) do území MAS doručena přidaná hodnota. Neméně důležitým cílem této otázky je také získat a prezentovat důkazy o potřebě implementace metody LEADER/CLLD v následujících programových obdobích. MAS tedy identifikuje přínosy realizace metody LEADER/CLLD, kterých by bez tohoto nástroje nebyl možné v území MAS dosáhnout.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z poznatků případových studií a znalostí a zkušeností členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Zpracované Případové studie
- Zápisy z realizovaných rozhovorů
- Poznátky z Focus Group
- Studie proveditelnosti, Podnikatelský záměr (tj. přílohy ŽoD popisující, jak byly cílové skupiny zapojeny do přípravy projektu)
- Evaluační zpráva, případové studie a rozhovory realizované v rámci mid-term evaluace

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Dotazování
- Focus Group
- Případové studie,
- Komparativní analýza
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?			
Klíčová zjištění			
<p><i>Princip LEADERu se v aplikaci MAS Litomyšlsko projevuje především v komunitní přípravě projektů (závisí na vůli žadatele) a ve spolupráci po realizaci projektu pro maximalizaci využití efektů výstupů projektů.</i></p> <p><i>MAS také konzultacemi a nastavením kritérií věcného hodnocení usiluje o dosažitelnost podpory pro malé venkovské žadatele, kteří by jinak měli mizivé šance uspět v celorepublikových výzvách nebo dokonce jen sestavit a podat žádost (kvůli vlastním kapacitám).</i></p> <p><i>Také příjemci, jejichž projekty nebyly vybrány ke zpracování případových studií, ocenili otevřenost MAS pro žadatele a vysoko míru podpory zejména drobných žadatelů a prvožadatelů.</i></p>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Pokusit se lépe uchopit synergické efekty projektů	kontinuálně	Kancelář MAS	Do značné míry v kompetenci žadatelů
2. Podporovat nadále spolupráci v území	kontinuálně	Kancelář MAS	Jak nástroj byla využita také preferenční kritéria bonifikující spolupráci v území- Nadále však považujeme za nedostatečný prostor pro animaci v území.

Odpovědi na evaluační podotázky

C.6.1) Do jaké míry vedly projekty v jednotlivých Programových rámcích ke zlepšení místní správy, tj. vyššímu zapojení veřejnosti a cílových skupin do přípravy projektu, respektive formulace problémů a potřeb?
<p>Odpověď:</p> <p>Zapojení cílové skupiny do formulace potřeb a přípravy projektů probíhalo různými formami v závislosti na typu projektu i přístupu žadatele.</p> <p>V případě některých projektů byly velikost a zájmy cílové skupiny monitorovány ve fázi přípravy (probíhala komunikace v rámci dosavadní praxe žadatelů nebo cílená komunikace zaměřená na projekt), což se týká zejména projektů v PR OPZ. Zde žadatelé (zejména charity) jsou v denním kontaktu s cílovou skupinou a veřejností. Rovněž z rozhovoru a případové studie vyplývá například komunitní příprava a realizace školního klubu a příměstských táborů žadatele České Heřmanice.</p> <p>Další projekty byly spolu s cílovou skupinou iniciovány (např. zájemci o umístění dětí do MŠ apod.) a cíleně projednávány (zejména IROP). Probíhala veřejná jednání občanů obcí a zastupitelstev apod.</p> <p>MAS také přímo motivovala žadatele ke spolupráci a komunitní přípravě projektů.</p>

V relevantních výzvách bodově zvýhodňovala projekty, na kterých se účastnilo více subjektů (zejména neziskový sektor). Šlo o projekty RP PRV a PR IROP.

Rozvoj spolupráce sektoru neziskového, veřejného a podnikatelského

Je evidentní i při pohledu na plnění preferenčních kritérií zaměřených na spolupráci subjektů. Pro řadu žadatelů jde o samozřejmou skutečnost, ale někteří nespolupracující žadatelé neplnili PK vůbec (menšina případů).

Využití znalosti prostředí regionu MAS, sítí lokálních aktérů a kontaktů

Ze znalostí regionu často vycházejí při přípravě projektů žadatelé typu charit, kteří jsou v obyvatelstvu v každodenním osobním kontaktu.

Při činnosti MAS se lokální znalost projevuje například v rozpoznání účelových projektů.

Využití lokálního lidského potenciálu (pracovníci, dobrovolníci)

Dobrovolnictví je běžnou součástí činnosti zejména neziskového sektoru. Při činnosti MAS se dobrovolnictví projevuje zejména při členství a aktivitách členů orgánů bez nároku na odměnu.

Dobrovolné aktivity jsou základem téměř všech projektů neziskových subjektů, ať už se jedná o myslivecké sdružení, SDH nebo charity.

C.6.2) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k posílení sociálního kapitálu v území MAS?

Odpověď:

K posílení sociálního kapitálu docházelo u komunitně připravovaných a realizovaných projektů dalším utužováním vztahů a posilováním komunity (zejména projekty v PR OPZ).

Sociální kapitál byl ale také posilován formou zvyšování kompetencí jednotlivých osob. Často se jedná o žadatele, pro které je projekt prostřednictvím MAS první nebo také jedinou možností podpory vlastního záměru (z důvodu vlastních kapacit, velikosti projektů, omezení daných pravidly apod.). V takových případech lokální administrační podpora MAS motivuje žadatele k maximálnímu využití a posílení vlastních administračních kapacit.

Kompetence lidských zdrojů jsou ale také zvyšovány samotnými projekty, kdy jsou žadatelé nebo další uživatelé „nuceni“ naučit se ovládat nové technologie apod.

C.6.3) Do jaké míry MAS přispěla k inovativnosti projektů?

Odpověď:

MAS se daří průběžně posilovat komunikaci a vzájemnou informovanost o projektech ve všech jeho fázích.

Ve fázi přípravy projektu MAS motivuje žadatele ke spolupráci aplikací preferenčního kritéria bonifikujícího včasnou konzultaci projektu před jeho podáním na MAS. Dojde tak k nastartování spolupráce i s novými žadateli, pokud ještě nastavena nebyla a také k eliminaci administrativních chyb již před podáním žádosti. Podané projekty tak vykazují nižší chybovost a dochází tak ke snížení administrativní zátěže všech zúčastněných.

Takto nastartovaná komunikace a spolupráce se lépe přenáší do fáze realizace projektu.

K tomuto postupu přistoupila MAS až po střednědobé evaluaci.

MAS má zájem motivovat žadatele k vyšší míře inovací. Má k tomu omezené prostředky. Může využívat motivaci v rámci komunikace, ale například aplikace preferenčních kritérií je v tomto směru problematická z důvodu subjektivnosti.

C.6.4) Do jaké míry přispěly intervence (projekty) v jednotlivých Programových rámcích k dosažení synergických účinků, kterých by nebylo dosaženo prostřednictvím projektů individuálních?

Odpověď:

V rámci projektů (zejména PR IROP a OPZ) se v některých případech jednotlivé projekty vzájemně doplňovaly (investice-provoz).

V případě všech PR konzultace a příprava ve spolupráci MAS umožnily jejich vyšší optimalizaci a tím také maximalizaci přínosů projektů.

Konzultace je na individuální vůli žadatele, avšak je v relevantních případech motivovaná bonifikací v rámci preferenčních kritérií.

Drtivá většina projektů (téměř 100 %) by bez možnosti lokální podpory ze strany MAS projekty s individuální podporou vůbec nerealizovala! Většina projektů je realizovaná žadateli, kteří by z různých důvodů na individuální projekty vůbec nedosáhli. Jde o malé obce, spolky, drobné podnikatele a zemědělce, kteří nemají administrativní kapacitu nebo jiný předpoklad k dosažení individuální podpory. Projekty prostřednictvím MAS tedy podporují rovnost, která je jedním ze základních principů fungování EU! Bez MAS dochází ke zvětšování rozdílů mezi velkými a malými subjekty/žadateli. Silnější subjekty/žadatelé mají více možností k získání prostředků a bez MS by tak více unikali těm drobným.

Klíčová zjištění:

1. Spolupráce a komunitní přístup je ze strany MAS motivován a bodově bonifikován ve fázi věcného hodnocení.
2. Nově jsou žadatelé motivováni ke spolupráci s MAS od časných fází projektových záměrů, což pomáhá jejich přípravě i realizaci
3. Inovativnost spočívá zejména na vůli každého žadatele. Některé projekty ale do území přinesly zcela nové technologie nebo řešení problémů.
4. Inovativnost spočívá zejména na vůli každého žadatele, pro kterého se jedná jeho individuální inovace vždy. MAS iniciuje spíše inovativní a společné řízení projektů.
5. Projekty přes MAS vyrovnávají rozdíly v rovném přístupu malých a velkých žadatelů.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.6 Do jaké míry vedly intervence v jednotlivých Programových rámcích k dosažení přidané hodnoty LEADER/CLLD?

Odpověď:

Největší přidaná hodnota CLLD spočívá v tom, že bez tohoto nástroje by v území MAS Litomyšlsko nebyl podpořený téměř žádný projekt podpořený v rámci individuálních výzev nebo dalších zdrojů (z projektů podpořených v rámci CLLD). Docházelo by tak ke zvyšování nerovnosti, což je zcela proti základním principům fungování EU!

Inovace přinášeli zejména samotní žadatelé. Ovšem bez možnosti podpory v rámci CLLD by ani tyto projekty nebyly realizovány.

Realizací projektů dochází také ke zvyšování sociálního kapitálu.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Zachovat, motivovat nebo rozšířit spolupráci s žadateli ve všech fázích projektů
2. Je třeba intenzivní animace a podpora drobných žadatelů za účelem snižování nerovností.
3. Motivace k inovativním řešení je obtížně uchopitelná, avšak individuální projekty zpravidla vyší míru inovace nepřinášejí.

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo v programovém období 2014 - 2020 k plnění specifických a strategických cílů strategie CLLD MAS Litomyšlsko jako celku. Tj. zda lze na základě hodnocených intervencí identifikovat přínosy k celkovému pokroku SCLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a s využitím intervenční logiky a integračních vazeb zpracovaných v SCLLD a prostřednictvím diskuse Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Poznatky z Focus Group
- SCLLD – strategické a specifické cíle
- Intervenční logika
- SCLLD – popis/tabulky/grafy integračních vazeb SCLLD (vazby opatření PR na opatření mimo PR)
- EO C.5
- Znalosti pracovníků Kanceláře MAS, členů orgánů MAS

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Expertní odhad
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?
<i>Při střednědobé evaluaci nebylo otázka zpracovávána</i>

Vize	Strategické cíle	Specifické cíle	Opatření
Příjemný region	1. Podmínky pro život a vše, co k němu patří	1.1. Silná místní soudržnost a sounáležitost	1.1.1 Dopravní obslužnost
			1.1.2 Podmínky pro místní vzdělávání
			1.1.3 Podmínky pro sociální služby a aktivity
			1.1.4 Podmínky pro zdravotnické služby a záchranou službu
			1.1.5 Podmínky pro bezpečnost ve společnosti
			1.1.6 Podmínky pro členění přírodním vlivům a změnám klimatu
			1.1.7 Památky
			1.1.8 Kulturní a společenské akce
			1.1.9 Volný čas, spolková činnost, sport, kultura
		1.2. Kvalitní infrastruktura	1.2.1 Infrastruktura v obcích
			1.2.2 Veřejná prostranství
			1.2.3 Podmínky pro bezpečnou alternativní dopravu
			1.2.4 Veřejné budovy a společenské prostory
			1.2.5 Místní komunikace
			1.2.6 Lesní cesty
			1.2.7 Polní cesty
		1.3. Kvalitní životní prostředí	1.3.1 Zeleň, krajinné prvky
			1.3.2 Vodní toky a plochy v obcích, protipovodňová opatření
			1.3.3 Vodní toky a plochy na zemědělské půdě, protipovodňová opatření
			1.3.4 Vodní toky a plochy v lesích, protipovodňová opatření
			1.3.5 Turistické využití potenciálu místních lesů
	1.3.6 Nakládání s odpady		
	1.3.7 Zeleň v obcích		
	1.4. Silná místní ekonomika	1.4.1 Podnikání	
		1.4.2 Zemědělství	
		1.4.3 Zpracování a prodej zemědělské produkce	
		1.4.4 Lesnictví, zpracování produktů lesnictví, prodej produkce	
1.4.5 Sociální podnikání			
1.4.6 Podpora regionální produkce, prodeje a regionální identity			
2. Příjemný a rozvíjející se život v regionu	2.1. Zodpovědná společnost	2.1.1 Podpora činnosti sociálních služeb	
		2.1.2 Zaměstnávání sociálně znevýhodněných osob	
		2.1.3 Skloubení rodinného a pracovního života	
	2.2. Efektivní využívání společného kapitálu	2.2.1 Spolupráce obyvatel a subjektů v území	
		2.2.2 Podpora vzdělávání a vzdělávacích institucí	
		2.2.3 Podpora osob a subjektů v území	
		2.2.4 Spolupráce mimo území mezi MAS	

Odpovědi na evaluační podotázky

C.7.1) Do jaké míry má dosahování cílů SCLLD Opatření/Fiche Programových rámců synergické efekty na dosahování ostatních cílů SCLLD (které nejsou součástí Programových rámců)?

Odpověď:

Míra naplňování opatření mimo programové rámce projekty podpořenými v rámci Opatření/Fichí, které jsou součástí PR, je velmi rozdílná podle typu projektu, ale ve značné míře také na konkrétním PR.

Například opatření PR PRV zaměřené na implementaci článku 20 PRV má díky svému širokému zaměření značný vliv i mimo daný.

Řada opatření mimo PR byla ale zcela v kompetenci individuálních žadatelů v regionu. I když byly takové potřeby v území identifikovány, MAS neměla ambice a často také prostředky některá opatření řešit.

C.7.2) Do jaké míry jsou v území MAS realizovány individuální projekty a další aktivity přispívající k naplňování cílů SCLLD, které nejsou součástí Programových rámců?

Odpověď:

Území MAS Litomyšsko je převážně venkovské s velkým počtem malých obcí a jen třemi městy. Schopnost realizace individuálních projektů ve veřejné sféře se tak značně koncentruje právě do těchto tří měst.

Ve sféře soukromé žádají o individuální projekty často větší zemědělské podniky.

Ve sféře neziskové jsou schopny realizace a administrace individuálních projektů zejména dvě velké charity působící v území, kteří jsou již zkušenými žadateli.

MAS realizovala nad rámec PR SCLLD projekt zaměřený na podporu neformálního vzdělávání dětí podpořená z OP VVV, který probíhal ve spolupráci pěti partnery v podobě pěti neziskových organizací v území, které realizují volnočasové aktivity a vzdělávání pro děti.

MAS v relevantním některé projekty také iniciovala, avšak efekt nebyl kvůli rozdílným prioritám velký.

Klíčová zjištění:

1. Vedlejší efekt naplňování opatření mimo PR opatřeními v rámci PR je značně individuální podle šíře opatření.
2. Naplňování strategie individuálními projekty e v území koncentrované v závislosti na schopnosti jejich administrace ze strany žadatelů.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.7 Do jaké míry dochází k naplnění cílů strategie jako celku?

Odpověď:

SCLLD je povětšinou naplňována. Ze strany projektů prostřednictvím MAS téměř vždy.

Na naplňování SCLLD individuálními projekty nemá MAS velký vliv.

Realizace strategie byla nastavením výzev MAS z velké části zaměřená na podporu většího množství menších projektů za účelem rovného přístupu k podpoře.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Pozitivní ohlasy má zejména zaměření na maximální pokrytí území.

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Hlavním cílem této evaluační otázky je určit a vyhodnotit, do jaké míry došlo ke změnám v území MAS ve vybraných aspektech kvality života prostřednictvím implementace metody LEADER/CLLD.

Otázka je zodpovězena na základě zjištění vyplývajících z případových studií a opírá se o expertní znalosti členů Focus Group.

Zdroje dat/informací

MAS při zodpovídání EO využije tyto dokumenty/záznamy:

- Seznam výzev a seznamy předložených projektů (pro identifikaci projektů, ve kterých mohlo dojít příspěvku na hodnocené aspekty kvality života)
- Případové studie
- CSSF14+ (hodnota indikátoru „Počet nově vytvořených pracovních míst“)
- ŽoZ – změna území MAS v období 2014 – 2020

Metody sběru, zpracování a hodnocení informací/dat

- Obsahová analýza
- Focus Group
- Škálování
- Syntéza

Vyhodnocení implementace doporučení k nápravě navržených v mid-term evaluaci

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?			
Klíčová zjištění			
<i>Podpora vedla díky omezeným možnostem zaměření zejména k podpoře individuálních žadatelů často bez komunitní přípravy, protože se týkala primárně samotného žadatele (zemědělec, podnikatel...). Z těchto projektů má obyvatelstvo druhotné efekty (viz výše). Projekty s komunitní podporou určené primárně obyvatelstvu nemohly být kvůli omezeným možnostem zaměření podpořeny.</i>			
Vyhodnocení doporučení k řešení klíčových problémů/zjištění z mid-term evaluační zprávy			
Doporučení (aktivita, úprava SCLLD apod.)	Termín (do kdy)	Odpovědnost za implementaci doporučení	Vyhodnocení implementace doporučení
1. Usilovat o rozšíření možností podpory prostřednictvím NS MAS	kontinuálně	Kancelář MAS	Do PR byla zařazena Fiche implementující článek 20 PRV, což přispělo k možnosti podpory komunitních, spolkových a inovativních projektů.

Odovědi na evaluační podotázky

C.8.1) Do jaké míry přispěly intervence v PR PRV k rozvoji v jednotlivých kritériích místního rozvoje:				
<p>Odověď:</p> <p>MAS nastavením kritérií i konzultacemi podporuje zejména malé venkovské žadatele, kteří nemají kapacity nebo mají jiná omezení v podávání žádostí na podporu individuálních projektů v celorepublikových výzvách. Zejména malí soukromí zemědělci by jinak byly v PRV oproti velkým silně znevýhodněny. Často hospodaří na své půdě, ke které mají vybudovaný vztah a hospodaří tak s ohledem na její udržitelnost i ekologické přístupy. Chybí jim ale administrativní aparát prořízení projektů, což se MAS snaží kompenzovat. Takováto podpora je v zájmu všech obyvatel ČR.</p> <p>Obyvatelstvu také pomůže spolupráce žadatelů s obcemi, školami a neziskovými organizacemi má přenesené efekty také pro obyvatelstvo (dostupnost techniky pro veřejné účely, praktická stránka vzdělávání apod.). Tímto směrem působí preferenční kritéria výzev bonifikující spolupráci v území.</p> <p>Některé podané projektové žádosti se také přímo věnují veřejně přístupné infrastruktuře (stezky, cesty).</p>				
Služby a místní infrastruktura ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšily				
○				
služby a místní infrastruktura se rozhodně zlepšily	služby a místní infrastruktura se spíše zlepšily	služby a místní infrastruktura jsou zcela beze změny	služby a místní infrastruktura se spíše zhoršily	služby a místní infrastruktura se rozhodně zhoršily
<p>Odověď:</p> <p>Nebyla zaškrtnuta žádná z možností, protože vývoj služeb a infrastruktury byl opačný. Zatímco stav infrastruktury se lepší, služeb v území také z důvodu externích vlivem ubývá (pandemie, inflace, byrokratická zátěž...).</p>				
Přístup ke službám a místní infrastruktuře ve venkovských oblastech (v území MAS) se zlepšil				
přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se spíše zlepšil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se nezměnil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se spíše zhoršil	přístup ke službám a místní infrastruktuře se rozhodně zhoršil
<p>Odověď:</p> <p>Přístup prakticky kopíruje stav popsany v předchozí otázce.</p>				
Obyvatelé venkova (MAS) se zapojili do místních akcí				
	○			
obyvatelé venkova se rozhodně zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se spíše zapojovali do místních akcí	obyvatelé venkova se do místních akcí zapojovali ve shodné míře jako dříve	obyvatelé venkova se do místních akcí spíše nezapojovali	obyvatelé venkova se do místních akcí rozhodně nezapojovali

Odpověď:
S možností podpory spolkové činnosti došlo také k vyšší míře zapojené aktivního obyvatelstva.

Bohužel proti komunitnímu směru působí centralizační politické tendence omezující lokální kompetence komunity.

Obyvatelé venkova (MAS) měli z místních akcí prospěch

○				
obyvatelé venkova měli z místních akcí rozhodně prospěch	obyvatelé venkova měli z místních akcí spíše prospěch	obyvatelé venkova mají z místních akcí stejný prospěch jako dříve	obyvatelé venkova spíše neměli z místních akcí prospěch	obyvatelé venkova rozhodně neměli z místních akcí prospěch

Odpověď:
Prospěch je převážně lokálního charakteru, a pokud se neuvažuje prospěch přímo pro žadatele, jednalo se o prospěch v přenesené podobě v podobě dostupnosti produkce podpořeného žadatele, dostupnost techniky apod. podpořených žadatelů veřejnému prospěchu, vzdělávání apod.

S implementací článku 20 PRV se prospěch obyvatel dotkl také přímo v podobě užitků ze společenského a spolkového života.

Prostřednictvím SCLLD byly vytvořeny pracovní příležitosti

Odpověď:
Implementací PR PRV přímo vzniklo 10,03 nových pracovních míst, což je více než závazek. MAS žadatele motivovala prostřednictvím preferenčních kritérií.
V době udržitelnosti projektů byla některým žadatelům uložena v rámci kontrol nápravná opatření. Ta však vycházela především z externalit v dostupnosti kvalitní pracovní síly nebo v důsledku fluktuace v případě vyššího počtu zaměstnanců. Konkrétní místa ale byla zachována.

Zvýšila se velikost MAS a počet obyvatel MAS

Odpověď:
Pro období 2020-2027 došlo k odpojení obce Otradov, která přešla pod MAS Hlinecko. Celkově došlo k nárůstu počtu obyvatel od roku 2013 do roku 2023 ze 45 748 na 46 757. Vliv má snaha obcí o dostupné bydlení ale také migrace.

Klíčová zjištění:

1. Podpora zemědělského a nezemědělského podnikání stejně jako vliv investic do infrastruktury má na obyvatelstvo přenesený vliv v dostupnosti služeb nebo infrastruktury.
2. Přímý vliv na aktivní obyvatelstvo představuje podpora spolkového života.

Odpověď na evaluační otázku, doporučení

C.8 Do jaké míry podpořily intervence Programu rozvoje venkova místní rozvoj ve venkovských oblastech?

Odpověď:

Místní rozvoj byl podpořen v celkovém pohledu dílčím způsobem, avšak v některých konkrétních případech byla podpora významná. Bez ní by řada akcí nebyla vůbec realizována. Nebylo by možné provádět některé navazující činnosti nebo by nebyly dostupné některé služby či zboží.

Klíčové závěry (příp. doporučení pro další programová období)

1. Z pohledu velikosti území měla podpora dílčí efekt na rozvoj území MAS.
2. V konkrétních případech je ale podpora významná.

Manažerské shrnutí výstupů a výsledků celkové implementace SCLLD 2014 – 2020 (2024)

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) MAS Litomyšsko byla realizována v programovém období 2014 – 2020. Jednotky projektů však byly realizovány ještě v roce 2025, přičemž jeden ještě není administrativně ukončen.

MAS implementovala strategii prostřednictvím čtyř programových rámců: IROP, OPZ, OP ŽP a PRV.

- PR IROP byl zaměřen na investice do vzdělávání, bezmotorové dopravy, sociálních služeb a podporu IZS.
- V rámci PRV byla největší podpora cílená na do zemědělství, podnikání a podporu obcí a spolkového života.
- Z PR OPZ byly podporovány sociální služby, příměstské tábory a sociální podnikání.
- PR OP ŽP pak umožňoval podporovat jedinou aktivitu, kterou byla veřejná zeleň.

Zpracování ex-post evaluace probíhalo v souladu s metodikou MMR a za využití šablony Závěrečné evaluační zprávy. Do hodnocení se zapojili členové týmu MAS, členové orgánů MAS a příjemci podpory.

Byly využity metody obsahové analýzy, polostrukturované rozhovory a jednání fokusní skupiny.

Odpovědnost za ex-post evaluaci SCLLD, respektive za schválení **Závěrečné evaluační zprávy** je v souladu se Statutem MAS Litomyšsko o.p.s. svěřena Kontrolnímu orgánu MAS.

MAS se potýkala s časovou roztržitostí evaluačních činností, kdy nebylo v úzkém týmu možné věnovat se evaluaci souvisle, což mělo za následek neefektivitu činností. Evaluace byla dokončena v prodloužením termínu (v řádu jednotek dní).

Oblast A – Interní procesy a řízení strategie

Evaluace v oblasti A se zaměřila na procesy související s přípravou a vyhlášením výzev, příjmem a hodnocením žádostí, animací a komunikací s veřejností, financováním a přípravou samotné strategie.

Silné stránky:

- MAS byla schopna efektivně organizovat výzvy i přes rozdílné požadavky jednotlivých řídicích orgánů i nízká stav personálu.
- Animační činnost byla alespoň částečně rozšířená – MAS zejména používala široké spektrum komunikačních nástrojů.
- Většina interních procesů fungovala bez problémů nebo se je dařilo účinně eliminovat.

Slabé stránky a problémy:

- Složitost administrativního i procesního prostředí, časté změny metodických pokynů.
- Vysoká zátěž na klíčových osob, často závislost na jednom pracovníkovi.
- Složitá komunikace mezi orgány MAS a ŘO, zejména při schvalování výzev.

Závěr: Interní fungování MAS lze označit za funkční, s výhradami v oblasti personální kapacity a složitosti metodického a procesního prostředí. Stále by bylo vhodné významně posílit animační aktivity.

Oblast B – Relevance strategie SCLLD

Tato část hodnotila, do jaké míry strategie odpovídala potřebám území a zda navržená opatření byla relevantní z hlediska řešení problémů v území implementovanými PR.

Pozitivní zjištění:

- Strategie i SWOT analýza zůstaly ve většině aspektů platné po celé období.
- Opatření strategie byla v souladu s identifikovanými problémy.
- Vysoká míra souladu mezi zaměřením výzev a zájmem žadatelů.
- Pokud v menšině případů zaměření opatření/Fichí nekorespondovaly s absorpční kapacitou území, byly efektivní změny ve fázi střednědobé evaluace nebo následné přesuny alokací.
- Díky animaci se dařilo dosahovat relativní vyváženosti alokací výzev MAS a požadavků projektů.

Problémy a výzvy:

- Nedostatečná celková alokace ve vztahu k vysoké poptávce v některých opatřeních/Fichích (např. IROP – vzdělávání...).
- Určité typy potřeb (např. adaptace na změnu klimatu, modernizace škol) nebyly plně pokryty stávajícími možnostmi.

Závěr: Relevance strategie byla celkově vysoká, přičemž alokace prostředků odpovídala možnostem MAS, nikoliv vždy aktuálním potřebám všech skupin. MAS se dařilo v průběhu realizace poměrně efektivně reagovat na preference v absorpční kapacitě.

Oblast C – Dopady a výsledky

Oblast C se zaměřila na míru realizace strategie, dosažení cílů a konkrétní přínosy pro území působnosti MAS Litomyšlsko.

Dosažené výsledky:

- Vysoká míra absorpce alokovaných prostředků (většina výzev úspěšně uzavřena).
- Drtivá většina projektů by bez podpory MAS nebyla vůbec realizována – zvláště v menších obcích.
- Podpora vedla k lokálně výrazným efektům v konkrétních místech realizace nebo poskytování služeb.

Přínosy implementace metody LEADER/CLLD:

- **Příspěvek k rovnému přístupu**, což je jednou z hlavních zásad EU - podpora relativně malých lokálních projektů malých žadatelů, ke které by téměř ve všech případech nedošlo bez lokálního působení a animační a administrační podpory ze strany MAS.
- **Naplnění zásady subsidiarity (zásady EU)** – afektivní řešení problémů v místě na odpovídající úrovni.
- **Udržení některých místních služeb a místních rozhodovacích kompetencí** (např. ZŠ, MŠ...).
- **Posílení společenského kapitálu** individuálního i komunitního.
- **Budování místní sounáležitosti a motivace místních lídrů a aktérů.**

- Zmapování absorpční kapacity mj. pro další programové období.

Závěr a doporučení

MAS Litomyšsko naplnila hlavní cíle strategie SCLLD a prokázala schopnost flexibilně řídit komplexní rozvojový nástroj.

Evaluační doporučení:

- **Zachovat cestu vedoucí k naplňování rovného přístupu a subsidiarity.**
- **Zlepšit přenos pravidel z úrovně ŘO na MAS** – např. formou zjednodušení procesů, jasnějších metodik a rychlejší komunikace.
- **Posílit personální kapacitu MAS**, zejména kvůli vysoké administrativní zátěži.
- **Zvýšit flexibilitu strategie v budoucích obdobích**, aby bylo možné lépe reagovat na aktuální potřeby (např. klimatická opatření, nepředvídatelné události).
- **Posílit animační stránku realizace SCLLD.**

Implementace metody LEADER/CLLD na území MAS Litomyšsko prokázala svoji přidanou hodnotu – zejména v důvěře v **místní struktury a řízení**, mobilizaci místních aktérů a dopadu na kvalitu života v prostředí českého venkova.

Její pokračování má pro území MAS Litomyšsko jasný smysl.

3.1 Evaluační postup

MAS zpracovala Závěrečnou evaluační zprávu na základě Zadání a s využitím Šablony pro zpracování Závěrečné evaluační zprávy.

Evaluační postup, tj. způsob zodpovídání jednotlivých evaluačních otázek a jejich podotázek je vždy uveden u příslušné evaluační otázky, respektive podotázky.

3.2 Harmonogram zpracování ex-post evaluace

MAS Litomyšlsko realizovala příslušné činnosti ex-post evaluace dle harmonogramu uvedeného v následující tabulce.

Tabulka 14 – Skutečný harmonogram klíčových činností ex-post evaluace SCLLD MAS Litomyšlsko

Aktivita	Datum zahájení činnosti (od)	Datum ukončení činnosti (do)	Datum
Zpracování ex-post evaluace	02/2025	07/2025	
Seznámení se Zadáním, šablonou Závěrečné evaluační zprávy	02/2025	03/2025	
Vyhodnocení opatření/doporučení v Oblasti A	03/2025	03/2025	
Sebeevaluace procesů v Oblasti A	03/2025	03/2025	
Evaluace v Oblasti B	03/2025	04/2025	
Příprava podkladů na jednání Focus Group	04/2025	04/2025	
Jednání Focus Group			14. 4. 2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení relevantních Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti B	04/2025	05/2025	
Evaluace v Oblasti C	03/2025	06/2025	
Příprava podkladů pro zpracování polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	03/2025	03/2025	X
Realizace polostrukturovaných rozhovorů s příjemci	04/2025	04/2025	X
Zpracování případových studií k projektům v realizaci (ukončeným projektům)	04/2025	04/2025	
Jednání Focus Group			14. 4. 2025
Vyhodnocení opatření/doporučení mid-term evaluace a zodpovězení Evaluačních otázek a podotázek v Oblasti C	07/2025	07/2025	
Projednání a schválení Závěrečné evaluační zprávy odpovědným orgánem MAS			9. 7. 2025
Předložení Závěrečné evaluační zprávy MMR-ORP skrze ISKP14+			10. 7. 2025
Datum zpracování 1. Úpravy dle požadavků MMR-ORP			Prozatím nerelevantní
Datum zpracování 2. Úpravy dle požadavků MMR-ORP			Prozatím nerelevantní